

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. XVI Price 15¢ Printed in two parts SEŠTADIENIS — SATURDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 26, 1972 šandien Draugas 14 psl. Nr. 201

KATALIKAI PASAULY

Antroji savo didumu
Rio de Janeiro. — Rio de Janeiro, Brazilijoje, baigiama statyti bažnyčia antroji savo didumu pasauly. Bažnyčioje tilps 40,000 žmonių. Statoma pačiam vidury miesto, bus baigta šių metų gale. Už ją yra didesnė tik šv. Petro bazilika Romoje. Kainuos ne taip jau daug, — 1,200,000 dol.
Bažnyčia bus 215 pėdų aukščio, vidury jokių kolonų nebus, didysis altorius bus pačiam vidury ir iš visur bus gerai matomas. Iki šiol antroji savo didumu bažnyčia buvo laikoma Londono šv. Pauliaus katedra, anglikonų.

Ispanai remia misijas
Madridas. — Ispanijos vyskų konferencija, minėdama popiežiaus Misijos remti institucijas 50-ąsias metines, paskelbė, kad Ispanijos tikintieji nuo 1939 metų iki šiol misijoms remti paaukojo daugiau negu du milijonus pesetų. Šios aukos, per popiežiaus Misijos remti instituciją, buvo panaudotos misionierių ir jų katekizmo.

Ekumeninis centras
Nazaretas. — Šiomis dienomis Nazarete, Izraelio valstybėje, savo veiklą pradėjo naujas Ekumeninis centras. Jo atidarymo iškilmoms vadovavo ukrainiečių rytu apelių vyskupas Gabro iš Chicago. Ta proga įvyko pirmasis ekumeninis suvažiavimas, kuriame dalyvavo rytu apelių katalikai ir įvairių kitių konfesijų atstovai.

8,000 dominikonų
Roma. — Dominikonų ordino informacijos centras, Romoje, praneša, kad šiuo metu dominikonų ordinas turi iš viso su viršum aštuonis tūkstančius narių, iš kurių daugiau kaip 1,200 dirba misijų kraštuose. Čia jie aptarnauja kelis šimtus misijų stočių ir plačiai reiškiasi evangelizacijos darbe daugiau kaip 77-niuose įvairiuose pasaulio kraštuose.

Popiežiaus pasveikinimas
Utrechtas. — Paulius VI, per Vatikano valstybės sekretorių kardinolą Villot pasveikino naujai išrinktą Ekumeninės Bažnyčios tarybos generalinį sekretorių, metodistų pastorių Pilypą Potterį. Savo rašte Paulius VI iškelia labai svarbias ir atsakingas ekumeninės Bažnyčios tarybos sekretoriaus pareigas ir linki sėkmingai ekumeninėje veikloje. Ekumeninė Bažnyčių taryba šiomis dienomis posėdžiauja Utrechte, Olandijoje. Sesija baigėsi rugpjūčio 23. Pastorius Pilypas Potter šias pareigas perima iš buvusio prezidento pastoriaus Eugenijaus Blake.

Prel. J. Končius pas popiežių
Castelgandolfo. — Paulius VI privačioje audiencijoje Castelgandolfo priėmė buvusį Bendrojo Amerikos Lietuvių šalpos fondo pirmininką prelata dr. Juozą Končių, paskutiniu metu pastoviai gyvenantį Romoje švento Kazimiero lietuvių kolegijos namuose. Audiencijos proga prel. J. Končius iškėlė popiežiui septynis savo veikalus, parašytus anglų ir lietuvių kalbomis.

Roma. — Rugpj. 14 Romoje, sulaukęs 92 metų amžiaus, mirė Romos kurtijos kardinolas Paulius Giobbe. Mirus Giobbei, kardinolų kolegijoje liko 117 kardinolų, iš kurių 89 turi teisę rinkti naują popiežių.

SOLŽENICINAS APIE JUNGTTINIŲ TAUTŲ IŠDAVYSTĘ

Stockholmas. — UPI iš Stockholmo praneša, kad Nobelio premijos laureatas rusų rašytojas Aleksandras Solženicinas pasakė atvirą ir teisingą žodį Jungtinėms Tautoms, jas pavadindamas žmonių apgavikais, išdavikais tos žmonijos dalies, kuri gyvena prispausti diktatūrai. Tas jo pareiškimas yra surašytas į 16 puslapių kalbą, kurios jis neturėjo progos pasakyti. Jo žodis dabar išspausdintas Nobelio fundacijos metraštyje, išėjusiam tik prieš porą dienų, pavadintam "Le Prix Nobel". Savo kalbą Solženicinas buvo parašęs, kai ruošėsi atvažiuoti į Stockholmą atsiimti 1970m. laimėtą Nobelio literatūros premiją, bet nevažiavo, kai patyrė, jog jam grįžti į savo kraštą kelias būtų užkirstas, rusai jo neišleis.

Rašte autorius kreipiasi į savo kolegas rašytojus betkur pasaulyje ir prašo įsidėmėti, kad pasaulyje ir netiesybė dabar globojama pasauliniu mastu. Jeigu ir toliau taip bus, vėliau rimtai susirūpinti, kad artėja baisi valanda, juk visą gyvenimą taip testis negali.

Aleksandras Solženicinas

Jis sako, kad Jungtinės Tautos buvo sukurtos turint geras intencijas. Deja, kaip pats pasaulis darosi mažiau moralus, tai ir jo naujagimiai, J. Tautos užėmė to-

kią pat liniją. Iš Jungtinių Tautų pasidarė jungtinių valdžių organizacija, tų valdžių, kurios valdžia užgrobė ginklu.

Paniekinta deklaracija

Jungtinės Tautos išleido geriausią dokumentą per 25 metus — žmogaus teisių deklaraciją, bet jos nei piršto nepajudino, kad toji graži deklaracija būtų įgyvendinta. Deklaracija pasidarė niekam, jokiai valdžiai neprivaloma, o valdžios, kurių žmonės niekad nerinko, ir toliau tebepriverdina savo žmones.

Pareiškime Solženicinas užsimena ir apie nežmoniška elgesį su žmonėmis Kinijoje kultūrinės revoliucijos metu, atvirą barbariškumą. Toliau sako, jog "Dostojevskio minėti šėtonai ir šandien šliaužioja po visą pasaulį prieš mūsų akis, užnuodydami viską. Anksčiau žmonijai tai net nebuvo atėję į galvą. Oro piratų veiksmams, nekaltų žmonių grobimas, bombų sprogdinimas, padėgimai rodo, kad patys žmonės pasiryžo supurti ir sugriauti visą civilizaciją".

Baili civilizacija

Kalbėdamas apie Vakarus, Nobelio premijos laureatas negaili pastabų: "Kis tolo stebint, matyti, kaip ir Vakaru visuomenėje prisipildė taurė konvulsijų ir artėja riba, kai visas pasidarys nepastovu ir turės subyrėti. Aš linkęs manyti, kad šiam, dvidešimtam amžiui Miuncheno dvasia (Vakaru nuolaidos Hitleriui 1938) paims viršų. Bailus civilizuos pasaulis neranda reikalo pasipriešinti atgimstančiam nuogam barbarizmui, ir jam tik lankstosi ir šypsoi".

Jis tikrąjį vardą nemini Sovietų Sąjungos, bet daugelis jo tiesių žodžių skirta Kremliui, ypačiai už varžymą atviro žodžio. "Nelaimė tai tautai, kuri ir rašytam žodžiui uždeda savo apynasius. Tai nėra vien nusikaltimas prieš laisvę spausdinti parašytą žodį, bet tai yra jau sukaustymas, visos tautos širdies".

Nobelio premijos Solženicinas tikrai buvo vertas.

Senas užmirštas malūnas Šiluvos apylinkėse.

Nuotr. B. Ba.

Pekinas kaltina

SAIGONAS. — Praėjusį savaitgalį Vietnamas priešas numušė tris Amerikos bombonešius, o vakar dar vieną. Netekta trijų lakūnų. Vakare š. Vietnamą bombardavo 310 lėktuvų. Buvo sudaužyti 25 karinių medžiagų ir 10 amunicijos sandėlių, 15 tiltų, 31 upės laivas.

Karinė vadovybė tiria kiniečių skundą, kad aviacija nuskandino jų gelbėjimosi valtį iš prakinio laivo prie š. Vietnamo krantų, žuvo 5 žmonės. Pekinas tai pavadino "sunkių nusikaltimų" ir reikalauja garantijų, kad ateityje to neatsitiktų. Amerika turi žinių, kad tai nebuvo gelbėjimosi valtis, bet 30 pėdų laivelis, mėginęs praplaukti minų blokadą ir pasiekti š. Vietnamą.

SAIGONAS. — P. Vietnamo kariuomenė prie Que Son pasiekė laimėjimo ir vakar pranešė, kad miestą jau atsiėmė.

WASHINGTONAS. — Liepos mėnesį maisto kainos pakilo gan daug, 1,8 proc., daugiausia mėsa. Pradedant rugsėjo mėnesiu, mėsa ims pigti.

ROMA. — Nuo praėjusio ketvirtadienio Romoje pradėdamos kontroliuoti maisto kainas, nebus leidžiama jų kelti. Privatūs krautuvinkai dėl to žada streikuoti, krautuvinių neatidarys.

Ryšių su įvykiais Lietuvoje, žmogaus teisių pažeidimais, religijos persekiojimu ir kt. Vlikas ir įvairios lietuvių organizacijos kreipėsi į J. Tautų Žmogaus teisių komisiją, Ekonominių ir Socialinių reikalų tarybą. Vlikas buvo prijungęs ir atitinkamus priedus — Lietuvos gyventojų skundų nuorašus.

Iš J. Tautų Žmogaus teisių skyriaus gautas pranešimas, kad paliešti klausimai būsią svarstomi atsižvelgiant į Ekonominių ir socialinių reik. komisijoje priimtas atitinkamas rezoliucijas (1959, 1967 ir 1970m.). Jose paliešti klausimai: žmogaus ir pagrindinių teisių pažeidimo ir kt. (E.)

Demonstrantai nieko nelaimėjo

MIAMI BEACH. — Iš Flamingo parko demonstrantai jau skirstosi. Per keturias dienas iš viso buvo jų suimta kiek daugiau nei 1,200, tarp jų penki radikalų vadai. Daugiau kaip pusė visų suimtųjų vakar dar nebuvo paleista. 1968 per demonstracijas ir riaušes Chicagoje suimtųjų buvo "tik" 641.

Baltųjų rūmų atsakymas

Dėl padėties Lietuvoje buvo kreiptasi į Balt. rūmus, prašant, kad JAV prezidentas paskelbtų atitinkamą pareiškimą. JAV LB centro valdybos vicepirmininko A. W. Novasčio birželio mėn. siųstus laiškus, Michael P. Balzano, Jr., prezidento asistentas (staff assistant) atsakė, jog "nutarta, kad įtemptai padėčiai Lietuvoje ir kitose pavergtose tautose esant, šiuo metu prezidentas turėtų susilaikyti daryti prašomą pareiškimą.

Zinau, kad prezidentas visuomet buvo susirūpinęs pavergtųjų tautų rūpesčiais visur ir esu tikras, kad jis ir toliau nuširdžiai pritaris tų tautų troškimui būti laisvoms ir nepriklausomoms. Jei prezidentui bus įmanoma padaryti atitinkamą pareiškimą, esu tikras, jis tai padarys". (E.)

Saunias atrodą jaunuoliai. Karo mokyklos auklėtinių paradas Valley Forge, Wayne, Pa.

"Amerikos saugumu aš nežaisiu"

Prez. Nixono žodis Amerikos Legiono konvencijoje

CHICAGO. — Taip, kaip Amerikos legionierių 54-ji konvencija šaltai sutiko McGovern, priešingai, labai šiltai Nixoną. Nixonas, vengdamas vardu minėti savo oponentą, sakė, kad yra suklaidintų balsų, kurie siekia Ameriką degraduoti, padaryti antrąją savo stiprumu pasaulio valstybę ir karines pajėgas vienašališkai sumažinti. Kaip vakar visi laikraščiai rašė, tai buvo dramatiška priešingybė, kaip klausytojai sutiko ir

vieno, ir kito kandidato kalbą. Kai McGovernui tik kartą truputį paplojo, tai Nixonui plojo 23 kartus, o tris kartus auditorija buvo pakilusi iš vietos, atsisistojo.

"Aš niekada nežaidžiau ir nežaisiu Amerikos saugumu", minėjo Nixonas, o paskui papunkčiui atsakė į McGoverno pavojingas karines nuolaidas: "Jei sulauksim Minuteman III ir Poseidono raketų programą, skirtą apsigynimui; jei bombonešių skaičių sumažinsim 60%; jei atsisakysime B-1 bombonešio statybos; jei lėktuvnešių skaičių iš 16 sumažinsime iki 6; jei karo laivyną mažinsime tada, kai Sovietų Sąjunga pasiryžusi pasidaryti didžiausią jūrų galybę; jei vienašališkai sumažinsime NATO kariuomenę, sugriusim sąjungininkų patikėjimą ir nekalbėsime su Varšuvos valstybėmis apie abipusį karinių pajėgų atitraukimą; jei sustabdysime naujų ginklų tyrinėjimą ir nesiruošime dar dabar, kad galėtum saugiai gyventi ir ateinančios generacijos, mes jau neturėsime jokių vilčių šnektis ir susitarti su rusais dėl ginklų apribojimo. Jeigu sovietai pamatys, kad Amerika savo karines pajėgas silpnina vienašališkai, jai nebus jokio intereso su mumis derėtis ir savo apsiginklavimo programą silpninti".

"Sovietai ir mes šiuo metu esame maždaug lygus galingumo. Kai kuriose srityse jie mus lenkia, kai kuriose mes juos. Toliau paėmę pavyzdžius iš istorijos: "Istorija pamoko, kad kai kurios šalys, kad ir labai gražias, idealistinis sumetimais, kai neteko noro gintis, galų gale neteko noro ir gyventi, jos dinga, nieko iš jų neliko".

Herėjais pavadino tuos, kurie tarnavo Vietnamo, bet ne tuos, kurie pabėgo iš krašto. Ir čia Nixonas susilaukė didelio pritrimo. Iš viso, sakoma, "legionierių auditorija buvo Nixono auditorija".

Pavojingos bitės

WASHINGTONAS. — Čia susirūpinta, kad už 4 ar 6 metų Ameriką pasieks iš Brazilijos pavojingos bitės, nuo kurių įkandimo krinta gyvuliai, o kartais ir žmonės. Į Braziliją jos buvo atgabentos iš Afrikos, ten pradėjo plėstis ir kasmet jos toliau keliauja į šiaurę. Planuojama jų slinkimą sulaukyti Vidurinėje Amerikoje. Blogiausia, kad jos labai agresyvios ir puola iki 100 jardų nuo savo avilių.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 26: šv. Zeferinas, šv. Aleksandras, šv. Adelinda, Gailutis, Salvinija.

Rugpjūčio 27: šv. Kazimiero Kūno perkėlimo šventė, šv. Juozapas Kalasancas, šv. Eutalija, Tolvydas, Aušrinė.

Rugpjūčio 28: šv. Augustinas, šv. Pandvina, Liūtas, Tarvilė.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, iš ryto galimas lietus su perkūnija, temperatūra apie 80 laipsnių.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ STOVYKLOJE DAINAVOJE

Stovyklos savaitė jau įpusėjusi, per šv. Mišias rugpjūčio 9 d. ryta kapelionas kun. Kazimieras Pugetičius kvietė dalyvius pamąstyti apie stovyklos bėgą girdeus šv. Rašto skaitymus. Evangelija kalbėjo apie Dievo Karalystę kaip apie sėją beriamą sėklą, garstyčios grūdą, raugą, lobį dirvoje, brangų perlą, žuvų tinklą. O pranašas Jeremijas lekcijoje moko mus, kad galutinai ne mes, o Dievas valdo pasaulį. Mes tai molis puodžiaus dirvoje, ir mūsų laimė ne nuo mūsų, o nuo Dievo priklausoma.

Susirinkome paklausti rašytojo Aloyzo Barono paskaitos: „Žvilgsnis į 1971 metų literatūros kūrinius Lietuvoje, nominuotus premijoms“. Jie yra Vytauto Bubnio romanas „Alkana žemė“, Mikėloso novelių rinktinė „Rugpjūčio naktį“, Juozo Požeros apysakos „Aukštas“, Sajos knyga vaikams „Ei, slėptis“, Vytautės Žilinskaitės feljetonų rinktinė „Karnėle“, ir Albino Žukausko poezijos rinkinys „Atodangos“. Ypač idomi A. Baronas aptarė Bubnio romaną „Alkana žemė“, pavyzdžiui parodydamas, kaip psichologiniai ir literatūriniai šis romanas lieka neįtikinantis kaip tik tuose epizoduose, kuriais turi nemis jo neįgiamas partizanų vaizdavimas. Suglaustai apibūdinti kiti minėtų rašytojų kūryba ir atskleidęs dabartines nuotaikas Lietuvoje, kurios nieko gera nežada didesnei kūrybos laisvei, A. Baronas pastebėjo, jog nusteptu, jeigu premija atitektų Bubnio romanui. Kompartijos sekretoriaus Barkausko žodžiais, komunistų partija pasisako už plačią kūrybinio darbo galimybes, tik reikalauja, kad menininkas tarnautų komunizmui.

Vakare stovyklos komendantas Pranas Zaranas pravedė pokalbį apie tolimesnį sendraugių stovyklų planavimą. Dalyviai buvo kviečiami pasisakyti, ką jie laiko stovyklos tikslu. Beveik sutarta, kad poilsis pagrindinis stovyklos tikslas, tik pamatyta, kad poilsis įvairiai suprantamas ir todėl stovyklos programos planavimu neįsprendžia. Iš kitos pusės, buvo sakoma, kad stovykla yra proga atnaujinti senas pažintis ir su draugais idomiai pabendrauti. Paskaitų laukiama tokiu, kurios leisti sužinoti ką nors naujo, atsikvėpti nuo savo paties darbo srities. Reikėtų vengti tokių, kuriuose išgirstame tai, ką visi jau ir taip žinome. Ta prasme ši stovykla buvo idomi, nes programos planuotojai stengėsi parūpinti paskaitų, kurios galėtų praplėsti mūsų akiratį. Buvo daug siūlymų, kokių projektų vyresnieji galėtų apsiimti su vaikais, išnaudojant gėsmingus talentus ir interesus ir taip pat gamtos aplinką Dainavoje, kad sendraugių stovyklos savaitė ir jauniems stovyklautojams būtų idomi ir naudinga.

Penktadienio, rugpjūčio 4 d., rytą Vaclovas Kleiza kalbėjo apie Lietuvos Bendruomenę ir politinės veiklos pasidalinimą bei koordinaciją, norėdamas, kaip jis sakė, išgirsti pačios tautos balsą. Suminėjęs buvusius ryškesnius konfliktus lietuviškame gyvenime, kaip partijų nesutikimus, kultūrinį nuosmukį, ryšius su kraštu, V. Kleiza pastebėjo, kad, jei kai kurie paliko žaidimą, kiti išvedė pozityvion kryptin. Todėl ir dabartinį konfliktą tarp LB ir ALT reikia žvelgti konstruktyviai. Konflikto išsprendimo visuomenės pastoriaus, kas dedasi lais-

vinimo darbe, darbai duplikuoja, o diskusijos tebegaišina laiką. Tačiau yra ir teigiamų apraiškų: daugialypė visuomenė konkurencija yra sveikas reiškinys, yra proga veiksmams pasitempti, ir tai parodo faktas, kad paskutiniu metu politinėje srityje atsiekta daugiau, negu bet kada anksčiau. V. Kleiza siūlė pagalvoti, ar iš viso problema tokia aštri, kad jai reikalingas sprendimas, ir kaip ateitininkai galėtų prie jos sprendimo prisidėti. Diskusijose beveik lygiai pasidalinusios nuomonės: vieni buvo už politinio darbo priskyrimą ALT, o kultūros LB, kiti pateisino LB išjungimą į politinę veiklą kaip neišvengiamą tuštumos užpildymą. Baigiant, V. Kleiza taikliai pastebėjo, kad laikai, kada kas nors mums vadovavo, jau praėjė; Lietuvos Bendruomenė esam mes visi, ir todėl nereikia stebėtis, kad norintys ir sugebantys žmonės jungiasi į politinį darbą ir siekia išnaudoti naujas progas, kurias išvelgia. Trijose pagrindinėse darbo srityse reikalingas ALT ir LB susitarimas, informacijos, reprezentacijos ir pinigų.

Vakare jaunieji stovyklautojai, kuriuos savaitės bėgą globojo, mokė ir linksmino Laimutė, Ramunė ir Linas, leido tėvams ir draugams jų pasiklausti. Alma Lelytė pianinu paskambino Schumanno „Wild Horses“, Rita Neverauskaitė Rubinsteino „Kamennoi Ostrov“, Vidas Neverauskas Rudolpho „Chanson“, Taura Zrankaitė padėklamavo B. Brazdionio „Lietuvos laukai“. Mažieji darželio lankytojai dainavo ir šoko „Naujienuos“, „Pučia vėjas“, ir „Du gaideliai“. Vyresni vaikai pagrojo ir padainavo dvi versijas: „Macnus, macnus marių vandenėlis“, suteikdami smagią pabaigą pilnai dienai. A. L.

STUDENTŲ ATEITININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Studentų Ateitininkų Sąjungos metinis suvažiavimas įvykis 1972 m. spalio 14–15 dienomis Chicagoje.

Suvažiavime bus renkama nauja centro valdyba ir aptariami kiti Studentų ateitininkų sąjungos reikalai.

Romantiškas vakaras ant olandų laivų linijos Holland America Cruise elegantiško laivo S. S. „New Amsterdam“ dešio, vieno iš daugelio pramoginių kelionių į Karibų salyną metų

Kun. Charles Doyle, šv. Onos parapijos Beverly Shores, Ind. klebonas, su nauja arnotu, kurį pasiūvė ir medžiagą parūpino (iš k. i. d.) Catherine D'Andrea, Della Zajasauskas ir Lillian Kowalczyk. Šv. Mišios šioje parapijoje lietuviškai bus laikomos šį sekmadienį. Nuotr. W. T. Swedenberg

Komunistai kėsina į Olimpinius žaidimus

Mėgina pakeisti taisykles ir apriboti JAV laimėjimus
Po nemiegotų naktų ir atkaklių varžybų olimpiniams dalyviams išaiškinti JAV vandens sporto rinkiniai vyrai ir moterys išvyko meno nuotaika į Muencheno olimpiadą, kur rugpjūčio 25 d. jie atstovaus JAV olimpinuose žaidimuose.

Sherman Chavor, mergaičių treneris iš Arden Hills, Calif., pasakė, kad iš jo būrio 5 nariai pagerino 5 pasaulio rekordus. O vyrų vadovas Peter Daland užtikrino, kad vyrų vienetas yra geresnis už 1964 ar 1968 m. Vyrų 6 pasaulio rekordus pagerino.

Turint galvoje, kad ir kitų kraštų plaukikai pagerėjo, jis mano, kad JAV plaukikai turėtų dar geriau pasirodyti ir laimėti bent 50 proc. medalių. 1968 m. olimpiadoje laimėjo 70 aukso ir 60 proc. visų medalių.

Paskutinėse varžybose rekordus pasiekė du seni plaukikai — Mike Spitz ir Gary Hall ir vienas naujokas, J. Harshbarger, kilęs iš Naperville, Ill. Antrą pasaulio rekordą pagerino penkio-likmetė Harshbarger. Tai anksčiau priklausė australietei Shane Gould. Lygiai puikiai pasirodė kita 16-tė Rick DeMont iš San. Rafael, Calif. 1500 distanciją laisvu stiliumi irgi praplaukė rekordiniu laiku. O liesutė Doug Northway iš Tuscon, Ariz., buvo antroji.

Nepaisant pasitaikiusių blogų oro sąlygų, JAV plaukikai Portage Park maudyklėje dar kartą įrodė pasauliui, ypač Australijai, kad jie rimtai pasiruošę olimpiados varžyboms. Trenerio tebejo iš Australijos Forbes Carlisle ir pripažino, kad ji buvo sužavėta.

Gal būt, bus paskutinis kartas JAV plaukikams pasivaržyti ir laimėti daug medalių, nes komunistinių kraštų blokas, negalėdamas JAV plaukikų nugalėti plaukymo baseinuose, kėsina plaukymo rungtynių skaičių apriboti 1976 m. olimpiniams žaidimams Montrealyje. Rusai siekia, kad kartą laimėjęs aukso medalį plaukikas negalėtų daugiau dalyvauti kitose varžybose. Šis klausimas bus sprendžiamas kitą mėnesį Muenchene.

Bet kokiam sportui apriboti sprendžiamąją galią turi pasaulinė organizacija FINA. Sovietai siūlo sumažinti rungtynių skaičių, bet FINA pasiryžusi pasislyti priešingą sumanymą: padalyti olimpinius žaidimus į 3 dalis — žiemos, vasaros ir vandens sportą.

Komunistų blokas FINA organizacijoje turi 21 balsą. Kokį bepadarų FINA nuosprendį, jis bus perdotas Tarptautiniam olimpinį žaidimų komitetui, kuris tars lemiamą žodį.

Plaukymai yra tvirčiausias JAV sportas. Rusai niekaip negali pakeisti šios konkurencijos, nes jie negali rimčiau pasiriešiti šioje sporto šakoje. Kaip visada, politika komunistams yra vyraujanti ne tik kasdieniniame gyvenime, bet ir sporte. Tačiau

je nemorėtų apriboti lenktynių sporto, kur jie yra stiprūs ir kiekvienas laimėtas medalis suteikia ne tik daugiau garbės, bet ir propagandos.

Tokią rekomendaciją rusai buvo padarę jau 1970 m., bet 1971 m. JAV pasiūlė ir toliau palikti tą pačią sistemą. Žinoma, ne visi rusų sporto vadai palankūs savo krašto vadyboms, bet ten sporto vadovybės pirmininkas yra visagalis. Jo sprendimai nekeičiami.

Pagaliam rusai mėgina laikytis dėsno, kad tam pačiam plaukymui nereikia dviejų skirtingų distancijų. Jiems nepatinka, kad abi distancijas dažnai laimi tas pats plaukikas.

Jeigu rusų pasiūlymas praeitų, tai olimpiniai vandens žaidimai taptų antruoju reikalu JAV plaukikams.

B. Jablonskis

PASTABOS IR NUOMONES DAR DEL KULTūros KONGRESO

JONAS JASAITIS

Kultūros kongreso klausimą spaudoje keliu jau antrą kartą. Ir ne be reikalo, nes iki šiol neišsprendėme ketvirtąjį kultūros kongresą. Šį klausimą keliu anksčiau, bet iki šiol dar nėra jokio atgarsio.

Praėjusioje JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos sesijoje kultūros kongreso klausimas buvo palieštas LB Kultūros fondo pirminko Anatolijaus Kairio praeitimi, bet atrodo, kad tarybos nariai ir ši didesnio dėmesio nekėlė. Todėl ir aš klausimą išaukščiau nutarimo nepadarėta.

Kongreso rengėjai, kaip ir pirmiau buvusieji, turėtų būti JAV ir Kanados bendruomenių vadovybės. Iš jų, tarantais ir bendradarbiaujant su gyvaisiais kultūrininkais, turėtų išplaukti ir paruošiamųjų darbų pradžia.

Gal būt, skirtingi buvusių kongresų vertinimai ir, juos rengiant, sukurti sunkumai turi įtakos mūsų vadovaujančių institucijų apsisprendimui pradėti kultūros kongresui paruošiamuosius darbus, bet skirtingų vertinimų rasime visada.

Skirtingai galime galvoti ir apie ponios Nixonienės pakvietimą atidaryti šokių šventei. Jei Nixonienė pasigėrėtina savo uždavinių atliko ir sudarė progą šokių šventei išgarsinti, tai šalia jos dalyvavę kiti amerikiečių politikos veikėjai, ypač rinkiminiai metai, suteikė vieną politinės partijos atspalvį. Bet tai nemažina šokių šventės reikšmės, pasiekimų, rengimo vykdytojų nuopelnų. Ir nereikia, kad ir kitus panašius renginius nevėrtė kvietusi JAV prezidento žmonos, kuriai kultūriniai reikalai ir tinka.

Lygiai ir kultūros kongresai vienos ar kitos paskaitos turiniu ar menine programa nepatiktų kuriam nors kultūrininkui nemažina kultūros kongresų reikšmės, įnašui mūsų tautiniam gyvenimui ir mūsų tautinės gyvybės išlaikymo veiklai. Jei pirmasis kultūros kongresas būtų buvęs nereikšmingas, nebūtų rengta antrojo ir trečiojo. Taip pat ir dainų ar šokių šventės, — jei pirmosios būtų sudariusios išpūdį, kad jų daugiau rengti nereikia, jų nebūtų ir buvę.

Pirmieji trys kongresai nepadarė išpūdžio ir nesukėlė nuotaikos, kad ketvirtasis jau nereikalingas. Atvirkščiai, neminint įvykių raidos, jų įnašas buvo vaisingas ir skatinantis, kad kongresai vyktų kas penkeri metai.

Girdime, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas įvyks kitais metais ir dargi Washingtone. Kito rengiamo didesnio įvykio dar negirdėti. Kultūros kongresai ir seimas lengvai gali sutilti į tuos pačius metus, nes, be Washingtono, turime New Yorką, Chicago, Torontą, o taip pat dar Detroitą ir Clevelandą.

Laikas — ne laikrodis, jo nepasuksi pirmyn ar atgal, todėl, per

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4445 WEST 3RD ST., CHICAGO, ILL. 60632. Tel. LUDLOW 5-6660

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$19.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$17.00, Canada \$19.00, Foreign Countries — \$20.00

Prenumerator	metams 1/4 m. 3 mėn. 1 mėn.
Cook apskr., Illinois	\$19.00 \$18.00 \$9.00 \$2.50
Kitos JAV	17.00 16.00 8.00 2.00
Kanadoje	19.00 18.00 9.00 2.50
Užsienyje	20.00 19.00 10.00 2.50
Savaitinis	10.00 8.00 — —

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuodžiūra. Nesunaudoti straipsniai nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios gavus orąšvius

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:30.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

ar ištuštėja, nuo to priklausė cėlės išjungimas ar sujungimas su kaimyninėmis cėlėmis. Ir dėl to nervinė cėlė dirba, arba išsisi. Tai, va, ir kyla klausimas: kas gi valdo neurogliją? Pačios ganglijos. O atgal simpatiniai nervai, kurie smulkius neuroglijoje išsipyne, — sako medicinos žinovai.

Žmogus to nežino. Čia jis atsiranda prie užtyvos, už kurios nieko negalima matyti, o tik spėlioti. Susidaro lyg pavojus žmogui suprasti kaip žaidimo kamuoli, kuri šen ir ten mėtė refleksai (nepamoningi kūno masyklų ar organų reaktyvumai) ir vidaus ar išorės pasterizmus). Tai jei norima suprasti dvasinius veiksmus, smegenų veiksmą, reikia atkreipti dėmesį ir į tai, kad žmogus turi valią. (jm.)

VIEN TIK DRAUGAS SPAUSDINA

Kokius dalykus vien tik „Draugas“ spausdina?

Vien tik „Draugas“ gausite gražiausius vedybinius kvietimus atspausdintus lietuviškais rašmenimis.

Jaunosios poros iš visos Amerikos siunčia „Draugui“ užsakymus spausdinti lietuviškus vedybinius kvietimus. Galima pasirinkti įvairiausio popieriaus vėly ir kortelių.

Jeigu rengiatės į moterystės luomą ir norite gražiausių lietuviškų kvietimų, užsukite į „Draugą“. Kiek galite greičiau, atvykite ir pasirinkite.

CHRONIN CLEVER CLEANERS

Mūsų darbas geresnis, atliekamas ta pačia diena — siuvėjas vietoje.

3367 W. 63rd Street (Cor. Roman)

PR 8-4332

1882 W. 79th St. (Cor. Loomis)

ST 3-5343

Chicago, Illinois

VAN MALE BUICK - OPEL INC.

7051 South Western Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

For A Good Deal Call —

776-0500

SOUTHWEST SHEET METAL CONTRACTORS, INC.

3267 Columbus Avenue

Chicago, Ill. — Phone PR 8-6636

Irengiame oro vėsinimą

Karštu oru apšildymą

Air Conditioning

Warm Air Heating

—AT—

PAID QUARTERLY

5% Per Annum

Facebook Accounts

INSURED

5 3/4%

Per Annum

\$1000 or more

Certificates

1 year min.

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per Annum

Investment

Bonds

Certificates

51 1/2%

Per An

ABIPUS PASITIKĖJIMAS

Lietuvių Bendruomenė rugsejio mėnesį yra pasirinkusi savo vėjus mėnesiu. Nors šis mėnuo iki šiol nebuvo visa plotme pamačius tik bendruomeniniam reikalams, bet vieno mėnesio pastangos parodyti lietuviškos bendruomenės idėjas, surinkti jos darbams lėšų ir ieškoti aktyvesnių darbuotojų tautinei veiklai yra naudingos Lietuvos Bendruomenei, kaip gyvosios lietuviškos pasireiškimo, ir bendruomenei, kaip visam lietuvių tautininkui. Tiek organizuota, tiek išsivijusi, tiek visi lietuviai yra ta pati vienos paverttos tautos atstovė, garsiai kalbanti už nutildytuosius. Organizacija jos dalis tik sutelktinėms jėgoms siekia tik tikslų, kurie naudingi tautai ir jos daliai išsivijoj.

Lietuviškoji išeivija, atstovaudama savo tautai jos nelaimėje, turi savitus uždavinius ir savą atsakomybę. Tautos dalis pavirgta krašte jau daug metų yra priversta tylėti. Išeivijos lietuviai turi laisvę kalbėti už save ir už pavertuosius. Pavirgtieji ir ištremtieji tik kraštutinių ryšių ir gyvybės auka tegali parodyti laisvės troškimus. Išeivijos atstovai turi dirbti ir už juos, skelbdami savo tautos nedalia, reikalaujanti pasaulio laisvės visiems žmonėms, keldami okupanto nusikaltimus prieš žmoniją ir istorijos sprendimus.

Tautos atstovai išeivijoje užtat nuolat turi prisiminti, kad jie negali likti šalia savo tautos, o savo jėgas ir sugebėjimus turi paskirti taip, kad nei viena pagalbos reikalinga sritis nestotų nei darbininkų, nei lėšų, nei sutartinės paramos.

Darbu, lėšų ir naudojimų priemonių pasidalinimas yra toks svarbus, kad, tik racionaliai tai tvarkant, tegalima pasiekti tų laimėjimų, kurių reikia tautai vergijoje ir priaurinčiai kartai išeivijoje. Savo tautinės tapatybės sąmoningumą teigimas turi būti tas akstinas, kuris skatintų išeiviją nuolat veikti savo gyvenimui tautiniu požiūriu įprasminti.

Kalbant apie L. Bendruomenės mėnesį — rugsejį, vis mėginama pažinti sentimentus. Tačiau šiuo metu to jau nepakanka, nes daugelis net tautinius sentimentus yra sutelkę ir tas sritis, kurios dabarties sąlygose išsilyka kaip konkretus rūpestis. Štai, kad ir vaikų liuanistinis mokymas ir auklėjimas. Mokyklomis Bendruomenė rūpinasi, bet mokykloms parama duoda dėl to, kad jį reikia leisti savo vaikus. O mokykloms sudedamos didelės sumos, — vadovėlių leidimas, mokyklų išlaikymas, vaikų į mokyklas vežimas ar siuntimas.

Reikia ir ši mėnesį konkretaus plano aukoms rinkti. Tuo planu pasirūpinti turi ne tik centro valdyba, bet ir apygardos bei apylinkės, nes kiekvienoje apylinkėje yra skirtingos sąlygos, skirtingi reikalavimai ir skirtingi uždaviniai. Centro valdyba turi paraginti, bet iš apylinkių veiklos laukiama ne tik Bendruomenės mėnesio metu. Jų veiklos laukiama tiekiant aukas, parodant konkrečius veiklos uždavinius, kuriuos visuomenė remtų, organizuojant vėjus

takininkus, kurie šią pareigą lietuvių galėtų atlikti. Juo didesnė apylinkė, juo daugiau energijos ji turi rodyti. Kitu atveju apylinkė nepatirds konkrečių pastangų tautiniam darbui.

Bendruomenės mėnesį bent šiais metais reikėtų pravesti skirtingai, nes ir šie metai yra skirtingi. Šiame krašte yra rinkimų metai, kai daugiau palankumo rodo net politinės viršūnės, nors kartu ir mūsų jėgas sutelkia vietiniams reikalams. Jie skirtingi tuo, kad laisvės reikalams pasitarnavo nepaprasti įvykiai, patekę į laisvojo pasaulio spaudą ir viešąją opiniją. Skirtingi ir tuo, kad lietuviška išeivija daug jėgų ir lėšų atidavė LB rengtiems jaunimo kongresui ir tautinių šokių šventei. Dėlto LB vadovai tegali pasirodyti tik su naujais pasiūlymais ir uždaviniais, kad ir eilinis tautietis suprastų reikalingą tautinei veiklai remti savo auka. Tai ir turi būti ši mėnesio LB apygardų ir apylinkių vadovų rūpesčių centras.

Didysis Lietuvos Bendruomenės uždavinys — išlaikyti lietuvių išeivijoje, kad išeivija sąmoningai jautų savo pasiuntinybę ir atsakomybę. Turi jausti ne tik įsikūrimo ir vaikų materialinio aprūpinimo rūpestį, bet ir savo paskirtį atstovauti tautai, kol ji pati negali laisvai prabilti. Lituanistinės mokykloms turi būti visų bendras rūpestis ir uždavinys — joms reikia daugiau dėmesio ir daugiau aukos. Jaunos šeimos duoda tautai atstovų arba juos iš jos atima. Bendruomenės ir visos lietuviškos visuomenės uždavinys, kad tėvai paramos nestotų nei mokyklų, nei vadovėlių, nei skaitinių pavidalų. Jaunimo organizacijos brandina tautiniu požiūriu lietuvišką jaunimą išeivijoje. Bendruomeninėmis pastangomis ir sutelktomis gretomis reikia teikti pagalbą toms organizacijoms, kurių tikslai sutampa su tautos troškimais ir viltimis.

Daug yra darbo sričių, kuriose dirba išeivijos lietuviai. Daugumas jų tautinę veiklą judina nuo savęs nutrauktomis poilsio valandomis, iš šeimos pajamų atskaitytomis lėšomis. Dėkinga tiems darbuotojams yra išeivijos visuomenė, dėkinga bus ir tauta, kai ji galės jiems viešai padėkoti pareikšti.

Tačiau vadovai ir visuomenė mato, kad jau ateina nauja karta ir ji jau stoja lietuviškos veiklos priekiu. Dar prabėgęs keletas metų ir poilsio bus reikalingi dabarties vadovai. Jūs turite pavaduoti tie, kurie šiandien dar tik šoka ir nerūpestingai linksmiasi. Šiai misijai juos paruošti yra dabartinių vadovų ir visos lietuviškos bendruomenės uždavinys. Ir tai vėl ne tik Liet. Bendruomenės, bet ir visų tautinių organizacijų uždavinys — kelti abipusį vyresniųjų ir jaunimo pasitikėjimą, žadinti atsakomybę sąjautimą ir pratęti veiklą išeivijoje.

Net rugsejo mėnesį šiais metais negalima tikėtis lėšų visiems darbams su kaupu. Bet tautinei idėjai konkrečiais darbais pažadinti šis mėnuo yra būtinas. Jis turi būti tautinei gyvenimui remtų, organizuojant vėjus

Pr. Gr.

Spaudoje ir gyvenime

VAIKŲ STOVYKLOJE DRUSKININKUOSE

Kadangi okupantai įvairių įstaigų pareigūnus daugiausia parrenka ne pagal sugebėjimus, o pagal ištikimumą Maskvai, tas turi liūdnu padarinių. "Tiesa" Nr. 184 apie Druskininkų sanatorinę stovyklą vaikams rašo, kad ten daug erzėlio.

"Stovyklos darbuotojų tarpusau-

vio ginčai surijo daug darbo laiko. Bent tokį įspūdį galima susidaryti, pasikalbėjus su buvusiais pirmosios pamainos darbuotojais. Jeigu gydytoja pareiškia pastabą antro būrio auklėtojai B. Valienai, ši sukelia tokį triukšmą, kad, regis, nustos veikusi visa stovykla. Į patį ginčų vidurį įsiskuba ir

KOVA DĖL LAISVĖS

Sacharovo reikalavimai Rusijai sudemokratinti

GEDIMINAS GALVA

Andrej D. Sacharovo 1971. II. 5 d. raštas, siekiantis piliečiams suteikti teisių, laisvės ir krašto santvarkos sudemokratinti, patenka prieštaravimų srovėn. Savo sumetimais jis nekelia klausimo, kaip atsirado dabartinė priepaūda Sovietų Rusijoje, kuri iš vardo yra socialistinė ir jungianti respublikas, nors esminiai jų klausimai sprendžiami Maskvoje.

Jis vengia gilintis, kas per vieną yra ta komunistinė santvarka, kurioje nuo pat pradžių išsiskynio prievarta, priepaūda ir esminio žmogaus teisių pažeidimas.

Nutylėjus ir esminį santvarkos ramstį — proletariato diktatūrą, kurios net ir nemano atsiskirti komunistų partija. Kaip gi galima demokratinti komunistinę santvarką, kuri remiasi proletariato diktatūra?

Silymų dingstis

Rašto autorius, lyg įsisteidamas partijai, nurodo jai peryvenamo sunkmečio ženklius: "Krašto santykiai su Kinija yra pablogėję. Mūsų laukia vidaus negalavimai ūkio, gerovės, techniškos pažangos, kultūros ir ide-

pati stovyklos viršininkė A. Matulevičienė. Palaikydama vieną "sunkiančią pusę", ji tuo pačiu toliau gilina nesantaiką, kreivina stovyklos gyvenimo vagą. Vienos palieka stovyklą, aplanko restorane — sujūdimas visoje stovykloje. Sprendžiamas klausimas, kodėl vienos galimos tokiems kelioms, o kitoms — neprieinamos. Stovyklos viršininkė A. Matulevičienė atsivėję į stovyklą savo sergantį vaiką. Tai, žinoma, visiems suprantama. Tačiau stovykloje svečių buvo kur kas daugiau, negu reikėtų. Ginčai lieka ginčais, ir gydytoja tuojau pat į stovyklą pasikviečia poilsiauti savo suaugusią dukrą. Tikrai panašu į žaidimą šachmatais. Eijimas po eismo. Gydytoja A. Zakšienė nurodo trūkumus stovyklos darbe jos viršininkei A. Matulevičienėi, o ši tuojau pat pradeda ieškoti trūkumų gydytojų darbe ir, žinoma, jų suranda. Į priekaištus atsakoma priekaištais, ginčas kasdien vis gilėja, apima vis platesnį klausimų ratą. Trūkumai, žinoma, turi būti šalinami. Tačiau įsiliepsnojęs ginčas tapo ne reiklumo išraiška, ne kūrybinių medikų ir pedagogų pokalbiu. Jis tapo paprasčiausiu nei vieniems, nei kitiems garbės nesuteikiančiu bariniu. Stovyklos viršininkė A. Matulevičienė nesugebėjo suburti kolektyvo, nurodyti jam svarbiausių stovyklos uždavinių, nes pati leisdam sau tai, ko kitiems nebūtų leidusi".

J. Žvilb.

ologijos srityje. Reikia nurodyti ir tautinio klausimo pastrėžimą. Atsiranda kliūtys partijai ir valstybės įstaigoms glaudžiai bendrauti su šviesuomene, darbininkais, kurie yra nusivylę tušiais pažadais. Privilegijomis besinaudojantys viršininkai yra atsilikę ir naujosios šviesuomenės neretai smerkiami. Darbininkai, ypač apsišvietę, ūkininkai ir kultūriniai požiūrių pergyvena bloguosius metus".

Šiems teiginiams neturime pagrindo netikėti. A. D. Sacharovas gudraudamas, lyg komunistų partiją norėdamas gelbėti, siūlo sušvelninti politinę, ūkinę ir tautinę priepaūdą.

Politiškai reikalavimai

Rašto autorius pirmiausia reikalauja panaikinti politinį persekiojimą, paleisti politinius kalinius, jiems nenaudoti psichiatrinį priemonių ir pertvarkyti bylų sprendimą, taigi teismus padaryti viešus.

Jis aiškiai smerkia politinių, ideologinių ar savo tikėjimą ginančių kalinių siuntimą į psichiatrinės ligoninės. Teismai ir teisės apsaugos įstaigos neturi jokio pagrindo nusikaltusius pasiskelbti psichiškai nesveikais.

Jei jie yra iš tikrųjų psichiškai nesveiki, jau ne teismų reikalas juos teisti, nes tuo atveju už padarytus veiksmus jie neatsakingi, bet psichiatrų pareiga juos gydyti.

Spaudos ir laisvos nuomonės reikalas autorius suvėltas: viešosios nuomonės reikimo įstatymą pateikti tautai spresti. Iš-eity, kad komunistų partija turi paruošti įstatymą spaudai ir viešajai nuomonei tvarkyti, ji pateikti tautai ir tuo pačiu turime viešosios nuomonės sudarymo monopolio atsisakyti. Dar vaikštesnis reikalavimas laisvai skelbti statistinius duomenis ir sociologinius stebėjimus. Tokius

Viena iš Frankfurto, Vokietijoje, aukštesniųjų mokyklų. Nusi-kūdiama, kad augant mokinių skaičiui, Frankfurto mokyklos negali sutalpinti 2300 mokinių.

duomenis ir dabar skelbia, bet tik tokus, kurie partijai tinka ir tik jos pasirinktu būdu.

Rimtas reikalavimas Stalino metais tautybių pažeistų teisių atstatymas ir ištremtųjų grąžinimas į ankstesnes gyvenvietes. Kitas jo reikalavimas laisvai ke-liauti Sovietų Rusijos piliečiams į užsienį gali būti lengvai apei-namas, pareikalavus sumokėti pvz. 20.000 rublių už teisę iš-vykti.

Pereinamasis tarpsnis

Rašto autorius reikalauja eilės priemonių sovietinei santvarkai sudemokratinti ir įgyvendinti piliiečių laisvei. Kuriam tikslui šios priemonės turi tarnauti? Jis atsako: technikai — ūki-nei pažangai, panaikinti, atsiri-nei bojamui nuo pažangių kapitalis-tinių kraštų, gyventojų gerovei kelti ir santvarkos pastovumui krašte išlaikyti. O ta santvarka remiasi jėga.

Valstybės esminis tikslas esąs ginti piliečių teises. Valstybės įstaigų veikla privalo remtis įstatymais, kurie privalomi visiems valstybės piliečiams. Žmo-gaus laimė pareinanti nuo lais-vės pasirinkti darbą, savo gyven-imą tvarkyti, kultūriniam ir visuomeniniam gyvenime daly-vauti, laisvai apsispręsti, lais-vai žinioni's pasikeisti ir savo sąžine vadovautis. Viskas būtų gerai, jei nebūtų įsprausta "lai-mė", kurią reiktu kiekvieno žmo-gaus nuovokai palikti.

Galima pritarti jo reikavimui panaikinti partijos įvestas privilegijas, remti varžybas, ga-biųjų darbus, derinti darbo ap-imtį su gamtos ištekliais.

O kur demokratija?

Rašto autorius sako, kad val-stybės veikla turi remtis teisė-tumų ir teisingumu, o santvar-ka remtis moksliu ir demokra-tiškos lenkiamuoju pobūdžiu, ku-ris būtų panaudojamas gerovi-ri krašto saugumui įgyvendinti.

Rimties valandėlė

ŽEMĖS IR DANGAUS SŪNOS

Keturioliktojo amžiaus kry-žiuočių kronikose aprašytas Pi-lėnų pilies gynėjų ir jų vado Margerio herojiškas žygis nėra legenda, — sako Henrikas Na-gys savo vedamajame straips-nyje "Pilėnų dvasia tebegyva" ("Aidai", 1972 m. birželio m.), — bet yra istorinis liudijimas, kad lietuviai verčiau pasirink-davo mirtį, negu vergiją. Susi-deginti šventoje ugnyje jiems atrodė ir prasmingiau, ir tau-riau, negu tapti priešo belai-vių: pelenai lieka gimtosios žė-mės dalis — nenugalėta, laisva. Ir tai nebuvo vienas vienintelis tikslas tosios pilies epizodas: prie-šų kronikos rašo, kad anuomet dažnai lietuviai žūdavo gaisro ugnyje, bet nepasiduodavo.

Toliau jis nurodo, kokia yra dabar dvasia Lietuvoje.

Romas Kalanta, 20 metų jau-nuolis, pasirinko tą pačią ugnies mirtį, kaip Pilėnų karžygiai. Tik tai įvyko dvidešimtajame am-žiuje, šį pavasarį, gegužės 14 d., Kaune. Savo tragiška auka jis įrodė, kad Pilėnų dvasia mūsų tėvynėje tebegyva, kad tebėra jaunų žmonių, kurie laisva valia pasirinkdami mirtį, nori priminti pasauliui savo paverttos ša-lies likimą. Nori paties gyvas-ties kaina parodyti, kad raudon-noj imperija nepavėgė žmo-gaus dvastos. Nesugebėjo per 27 vergijos metus nei užslopinti, nei sugniuždyti lietuviškojo jau-nimo Lietuvoje. Lygiai kaip Si-mo Kudirkos šuolis į laisvę, kaip jaunuo eko Palacho susidegini-mas, kaip 17.000 lietuvių kata-likų peticija Jungtinių Tautų sekretoriui, — visa tai yra su-krečiantis paverttojo žmogaus protestas ir riksmas. Baisu, kai reikia imtis tokių desperatiškų žvegių, norint atverti akliems akis kurtiesiems ausis. Betgi tai įrodymas, kad laisvės troš-

Jis net per šią krašto sudemokra-tinimą išspėsti kinų — rusų ne-sutarimams. Pastarąjį jo teigi-mą galima vadinti paviršutiniš-ku. Tačiau rūpi k'tas klausimas: kodėl autorius vengia paryškinti sovietinės santvarkos sudemo-kratinimą?

Jei rašto autorius siekia sant-varkos sudemokratinti, jis turi išspėsti ir sudemokratinti būdą. O šis klausimas sunkiai sprendžiamas. Komunistų par-tija geru noru neatsisakys poli-tinio monopolio, proletariato dik-tatūros ir iš jos išplaukiančių privilegijų. Ji gali pakeisti tik "nepartinis", kurie, pasodinti partijos vežime, šoks pagal jos muziką. Bet jį nepakės varžovo demokratijoje.

A. D. Sacharovo siūlymai jėd-mis, nors L. I. Brežnevas jiems terado vietos išmetamųjų pie-mių krepšyje.

kulys yra stipresnis už kalėji-mus ir Sibirus.

Simo Kudirkos bandymas pra-siveržti laisvėn ir tragiška Ro-mo Kalantos (ir kitų dviejų) mirtis, lygiai kaip ir 17.000 lie-tuvių katalikų drąsa pasirašyti peticiją, yra mums akivaizdus įrodymas, kad ne prakalbėse ar ginčuose, bet amį pasiaukuju-sių ryžte, drąsoje bei didvyriš-kume plaka Lietuvos širdis. Ka-da Vakarų žmonės supras drą-sus lietuvius, siekiančius Lie-tuvai laisvo bei nepriklausomo gyvenimo?

Kai miršta žmogus kovoje už laisvę ir tikėjimą, jis aukojasi už vertybes, kurios yra tik ki-tas pavadinimas būties pilnaties ir gausos. Ir tik vertybės buvi-mas bei jos pažinimas įgalina didvyrio iškilimą. Kitaip ne tik didvyriškumas, bet ir pats gy-venimas darosi neįmanomas.

Tikrasis didvyris savo dramė-nėjų kovoj už gėrį, už tikėjimą, už tautos laisvę yra dinamiškas. Jei taurus žmogus negali nu-rimti vargo akivaizdoje, juo la-biau didvyris. Jisai visu svoriu metasi kovon prieš blogio siau-tėjimą, prieš žmogaus pavergi-mą bei jo teisių ir pareigų pa-neigimą. M. Scheler'is taip api-būdina didvyrį.

"Didvyris yra valios žmo-gus, t. y. kartu ir energijos žmogus. Didvyriška siela ga-li gyventi silpname kūne, bet ji niekada negali sutikti su silpnu gyvybingumu. Svaru-mas, staigumas, jėga, pilnu-mas, vidinė drausmė, tarsi, savaimingai valdanti aistras: visa tai priklauso didvyrio es-mei".

Didvyrio gyvenimas ir visa jo kova yra palenkta gėro suspi-nėjimui žemėje. Nežiūrėdamas gėrio trapumo, didvyris ryžtin-gai neša jį per didžiausias kliū-tis ir tuo būdu pats iškyla.

Didvyris, keldamas bendruo-menę, kur'a istoriją, o bendruo-menė, dalyvaudama didvyrio žy-giuose, kuria legendas. Didvy-ris yra ta spyruoklė, kuri kelia bendruomenės gyvenimą viena ar kita linkme. Josios (spyruok-lės) spaudimas, žinoma, nėra visuomet vienodas. Yra laiko-tarpiai, kad didvyriai iškyla vie-nas po kito, yra betgi metu, ka-da nepasirodo nei vieno. Tai tarsi nuovargio, išsisėmimo me-tas, po kurio vėl keliasi naujos, pajėgios kartos, sugebančios ne tik išugdyti didvyrius, bet ir jais sekti.

"Pasauliai, kurie yra atbu-dę didvyriškumą, apsnūsta nuovargyje, kad savo keliu ateitų nauji didvyriai ir nau-jos kančios, kurios vėl paža-dins naujus pasaulius. Tokiu

(Nukelta į 5 pusl.)

Ponios ir ponai vasarotojai

DANUTĖ BRAZYTE - BENDOKIENE

49

Mažoje vasarnamio verandėlėje sėdėjo kažkas, o sidabriniai plaukai švietė iš tolo. Pamates ateinančią, pakilo, atsistojo tarpduryje ir pamojavo viena ranka. Antroje sąjuose laikė jau nulinkusiom galvelėm ramunų puokštę.

— Vaziuodamas pamačiau pilną pakelę ramunų ir pagalvojau apie jus, — truputį droviai pasakė, atkišdamas gėles.

— Ačiū, pone Dreveni, tai mano mėgiamiausios gėlės. Jeigu kas manęs paklaustų, į ką panaši giedri, saulėta vasaros diena, nedvejodama atsakyčiau, kad ji atrodo kaip ramunės.

— Kai jūs taip kalbat, ponai Liucija, giliai, giliai jausmų dugne aš girdžiu naujos melodijos garsus. Po paskutinės operos buvau nusprendęs, kad laikas man pensijon išleisti, esu per senas dar ką nors sukurti, o dabar pradėdau pakeisti nuomonę.

— Vargšės gėlės gerti nori, — skubiai pakeitė temą Liucija. — Eisiu vazutės paieškoti.

Jis nutilo, bet akyse ir šypsenoje kaupėsi neiš-sakytą žodžiai. Liucija bijojo juos suprasti ir žviritai šmukštėlėjo pro savo kambarėlio duris į vidų.

Laima Kvieslienė atidarė spintą ir ilgai žiūrėjo į tvarkingai sukabintas sukneles. Reikėjo vieną iš jų išsirinkti, pasipuosti, nes už gero pusvalandžio "Nau-josios Nidos" kieme, teniso aikštelėje po klevais ir liepomis, turėjo prasidėti pasilinksminimas.

Visa dieną Visvydas darbovė, Mykolo padeda-mas. Kabino daug spalvotų, popierinių likarnų, šla-vė, puošė, dailino. Iš aikštės dingto tinklai, pakraš-čiuose atsirado staliukai, kėdės, suolai, o prie medžių prikabinėjo garsiaklbius, kad muzika sklistų po visą kiemą.

Oras tebebuvo gražus, nors kažkaip tvankus, slė-giantis. Vėjas kažkur pasislėpė, kau kelinta diena ne-buvo nė mažiausio dvelkimo. Ežero vanduo vos vos kilnojosi, tylutėliai pliuskendamas, tarytum užsnūdęs. Vasarotojai darėsi neramūs, irzlūs, daug nepasitenki-mo reikė dėl kiekvieno mažmožio, todėl Jurgis sugal-vo vakarinį pasilinksminimą po atviru dangumi, ti-kėdamasis bent kiek prablaivyti savo svečių nuotakas.

Jau nuo saulėlydžio po vasarvietės kiemą šliau-žiojo labai sentimentalaus tango akordai, įsiprašydami į kiekvieno vasarnamio vidų, žadindami neaiškių nerimą, ilgesį ir norą smagiai apsisukti kieno nors glė-byje.

Kvieslienė melodija taip pat veikė. Ji užsikimšo delnais ausis, kad nors minutėlei užviešpatautų tyla. Šitas tango, ta saldi, limpanči melodija atnešė prisimi-nimų tvaną, kuris ruošėsi ją nugarzdinti. Kadai-se, seniai, labai seniai Robertas buvo taip įsikandęs tą melodiją, kad niūniudavo ar švilpudavo ištisas dienas, iki ji pradėdavo maldauti maldauti tylos.

— Šimtas pabučiavimų tau kainuos, — erzinda-vosi jis. — Kitaip nenutilsiu niekada.

— Gal užtekty penkiasdešimt? — mėgindavo derėtis Laima, bet širdy jau spurdėdavo džiaugsmo kvaitulys.

— Šimtas! Jokios nuolaidos nedarau!

Labai daug prieštarauti nevertėjo. Kvieslienė mielai sutikdavo su kaina.

Dabar ji uždarė spintą neišėjusi suknelės ir iš-sitiesė ant lovos. Nesinorėjo nei šokti, nei bendrauti su kitais. Tegul sau linksminasi, kas nori. Oras toks duslus, troškinantis, tik prakaitas išpils, o liūdesio šir-dyje nepanaikins.

Anapus sienos krebždėjo Nikodemus Trumpa, ma-tyt, ruošėsi vakaronei. Laima šyptelėjo. Ar jis iškvies Magdeloną šokti? Ji vargšėle rausta lyg šešiolikmetė, kai tas suvytęs senbernis aplinkui pasimaišo. Gal ir išeis kas nors tarp jųdviejų. Tai būtų juoko! Magde-lona Jurgį ganė ir saugojo nuo visų moteriškų pinklių, vedančių prie altoriaus, o dabar pati kažin ką sugal-vo. Jeigu Egler Rimvydienei pavyks išsisukti iš viso-kių nesėkmų, tada ir Jurgiai dar vilties būtų. Vargšai žmonės, juodos žemės vabalai, mėtom, blaškomi viso-kių likimo kapryzių!

Kambaryje buvo vėsu, tingu. Laima nesiruošė kel-tis.

Nikodemus Trumpa trinkelėjo durimis ir išėjo. Jei-gu ne ta svaiginanti, prisiminimais lašanti melodija, Kvieslienė būtų galėjusi tuoj užmigti ir nieko ne-galvoti. Dabar buvo beveik neįmanoma prikljuoti mintis prie kitų temų — jos grįžo ir grįžo atgal lyg paukštis prie išdraskyto lizdo.

(Bus daugiau)

SAIGONAS IR HANOJUS

Ar Vietnamo taika bus prez. Thieu sąskaiton

K. TAUTKUS

Būtų neįtikima, kad tik po slapto pasitarimo Paryžiuje dr. H. Kissingeris ir Hanojaus politinio būro narys Le Duc Tho tuo pat metu į Vietnamą išvyko — Kissingeris į Saigoną, o Tho į Hanojų. Jeigu patikimasis pareiškimas, kad "normalus" važiavimas yra Tho, tai po pranešimo prez. Nixonui apie pasitarimą slaptai su Tho staugus išvykimas į Saigoną saugumo patarėjo dr. Kissingerio yra nepaprastas atsitikimas. Slaptai iškilusio reikalo paaiškinimas ar išaiškinimas turėjo vykti su Pietų Vietnamo prez. Thieu.

Gandai apie Thieu pasitraukimą

Viena iš komunistų taikos sąlygų — pašalinimas P. Vietnamo prez. Thieu ir sudarymas koalicinės vyriausybės, kurioje dalyvautų ir komunistų atstovai. Kai tik buvo pranešta, kad Kissingeris skubiai siunčiamas slaptiems pasitarimams į Saigoną, tai jau pasklėdė gandai apie prez. Thieu pasitraukimą ar pašalinimą sutirštėjo Tailande, Hong Konge ir net pačiame Saigone. Tailando sostinėje Bangkok'e laikoma ne gandai, o tikroms žiniomis, kad Kissingerio ir Le Duc Tho slaptuose pasitarimuose minimas kompromisas baigti Vietnamo karą ir atgauti karo belaisvius Thieu sąskaiton yra abiejų derybininkų kelionės į Saigoną ir į Hanojų. Kadangi rinkiminėje 1972 metų kovoje labai svarbų laimėjimo vaidmenį vaidins Vietnamo karo baigimas ir belaisvių išlaisvinimas, tai Nixonas gali sutikti atsakyti Thieu, bet nesutinka paaukoti paties Pietų Vietnamo.

Thieu įpėdinis gen. Van Minh

Ne kartą komunistų atstovai leido ir tebeleidžia suprasti, kad gen. Duong Van Minh, kaip dabartinio P. Vietnamo prez. Thieu politinis konkurentas, jiems yra priimtinas. Jį pastatius Saigone vyriausybės prieškalyje, būtų pradėtas koalicinės vyriausybės formavimas ir taikos derybos Paryžiuje pradėtų judėti.

Tačiau ir gauduose tvirtinama, kad, pašalinus prez. Thieu ar privertus atsistatydinti, Hanojus "teisingai laikai pasiekti" reikalaus radikalios reformų, višiškos Amerikos įtakos pašalinimo Vietname ir pietrytinėje Azijoje. Jie reikalaus vietnamizacijos programos pašalinimo. Kaip žinoma, Amerika tam nėra pasirošusi ir nenorės padaryti. Kitas reikalas būtų, jeigu prezidentinius rinkimus laimėtų demokratų kandidatas sen. McGovern. Nors skauda ironija, bet faktas, kad demokratų ir Hanojaus interesai sutinka. Pirmieji Amerikos pralaimėjimu nori išsilaikyti, antrieji nori laimėti rudens prezidentinius rinkimus.

Prieš respublikonų konvenciją

Jau aišku, kad Vietnamo karas yra vienintelė priemonė demokratų partijai laimėti prezidentinius rinkimus. Sen. G. McGovern stipriai puola Nixoną ir jo vyriausybę dėl Vietnamo. Viceprezidentinis kandidatas Shriver, kaip buvęs 1969-70 metais Amerikos ambasadorius Paryžiuje, pareiškė, kad Nixonas praleido aukštinę progą baigti Vietnamo karą 1969 metais.

Respublikonų konvencijos įvykare

Slaptai misijai pasiūstas Kissingeris į Saigoną tartis ir aiškintis su P. Vietnamo prezidentu Thieu. Tai turi kę svarbaus, nes pasitarimuose dalyvavo ir Amerikos ambasadorius Bunker, karinės ir civilinės tarnybos vadovai Saigone.

Hanojus padeda demokratų kandidatui

Didžiausi neaiškumai, kokiais tikslais ir kas padengė kelionės išlaidas, kam pasitarimams dviejų savaitių kelionė, kalbos Hanojų ir sugrįžus namo buv. valstybės gynyboje Rumsey Clark. Jei televizijos aktorė Jean Fonda lankydama Hanojų kaltino Amerikos vyriausybę ir agitavo Amerikos karius nekariauti, dar galima pateisinti naivumu. Tačiau žinoma demokratų partijos veikėjo ir buvusio prez. Johnsono laikais valstybės gynyboje vykimai yra nesuprantamas. Jis net parvežė patvirtinimus, kad laimėjus rinkimus sen. McGovern, visi Amerikos karo belaisviai būtų paleisti namo. Ir pats McGovern savo pareiškimas sakė, kad Vietnamo karas baigtųsi jo priesaikos dieną, o iš Vietnamo Amerikos karinės pajėgos būtų ištrauktos per 120 dienų.

Sunku patikėti, kad Kissingerio kelionė į Saigoną slaptiems pasitarimams su prez. Thieu galėtų baigtis P. Vietnamo koalicinės vyriausybės, su gen. Van Minh, sudarymu. Taip būtų keletų metų šikimųjų Amerikos prezidentų pažadų sulaužymas ir paaukoti gyvybių išdavimas.

Demonstracijos Clevelande Pavergtųjų tautų švėitės proga.

Demonstracijos Clevelande Pavergtųjų tautų švėitės proga.

CHICAGOJE

SEKMADIENI MARQUETTE PARKE RINKSIS NACIAI

Dvejus metus užsitęsė byla teismuose, bet vis dėlto Chicago naciai gavo leidimą rinktis parkuose. Jų susirinkimas įvyks Marquette Parke sekmadienį 2 val. p. p. ties 71 gatve ir Sacramento. Naciams vadovauja Frank Collin iš Southern Illinois universiteto. Dabar jie sakosi esą organizacija, kovojanti dėl baltųjų žodžio laisvės. Teisėjas H. Will yra nusprendęs, kad parkuose rinktis turi būti duodamas leidimas visiems, kurie tik prašo. Nacių mitingą ruošiasi piketuoti žydai su plakatais kaip šis: "Atsiminkite Ausvica".

STIPRI DRAMOS MOKYKLA

Lojolos universitetas turi stiprią dramų mokyklą. Jau lapkričio pradžioje ims statyti savo vaidinimus. Pirmiausia numatoma pastatyti C. Goldoni "The Servant of Two Masters" ir G. Feydeau "Madam's Late Mother".

RINKLIAVA RELIGINEI ŠALPAI

Chicago lenkų parapijose rugpj. 26 ir 27 d. įvyks rinkliava Lenkijos katalikų religinei šalpai. Tai rišama su švente Čenstakavos Dievo Motinos, kur rugpj. 26 d. susirenka šimtai tikstančių žmonių.

VEL PIRKS 500 AUTOBUSŲ

Chicago miesto susisiekimo vadovybė skelbia varžytines pagaminti jai dar 500 naujų, modernių autobusų. Tai jau bus antras užsakymas. Pirmuoju užsakymu gaunama 525 autobusai ir dalis jų jau kursuoja miesto gatvėse.

BALSUOTOJŲ REGISTRACIJA

Chicagoje dabar nuolat registruojami nauji balsuotojai. Rugšėjo mėnesį veiks net 175 registracijos vietos mieste ir keturiuose priemiesčiuose: Berwyne, Cicero, Lyons ir Stickney. Kadangi šiemet balsavimuose galės dalyvauti ir jaunimas nuo 18 m., tai bus atidarytos registracijos įstaigos ir universitetų rajonuose. Pagaliau 1972 m. spalio 10 d. veiks registracijos biurai kiekviename precinke.

čia žinoma demokratų partijos veikėjo ir buvusio prez. Johnsono laikais valstybės gynyboje vykimai yra nesuprantamas. Jis net parvežė patvirtinimus, kad laimėjus rinkimus sen. McGovern, visi Amerikos karo belaisviai būtų paleisti namo. Ir pats McGovern savo pareiškimas sakė, kad Vietnamo karas baigtųsi jo priesaikos dieną, o iš Vietnamo Amerikos karinės pajėgos būtų ištrauktos per 120 dienų.

Sunku patikėti, kad Kissingerio kelionė į Saigoną slaptiems pasitarimams su prez. Thieu galėtų baigtis P. Vietnamo koalicinės vyriausybės, su gen. Van Minh, sudarymu. Taip būtų keletų metų šikimųjų Amerikos prezidentų pažadų sulaužymas ir paaukoti gyvybių išdavimas.

Demonstracijos Clevelande Pavergtųjų tautų švėitės proga.

Demonstracijos Clevelande Pavergtųjų tautų švėitės proga.

DEMESIO!

Lietuvių spaustuvių
COMMUNITY INSTANT PRINTERS
Greitai, gražiai ir pigiai spausdina viską. Skambinkite ir sužinokite mūsų prieinamas kainas tel. (312) 778-1970
2951 W. 63 St. — Chicago, Ill. 60629
Krumplis ir Stulpinas

BERT'S STANDARD SERVICE

Road Service — Major Mechanical
Elektroninis motor suregulavimas (Tune-up). Air condition specialistai. Gazolinas, Padangos ir kiti reikmenys.

6645 S. Western — Tel. 778-9250
Savin. Norbertas Langys

FRANK ZAPOLIS

2206 1/2 WEST 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų lum atstovams turėti gražias vizitines korteles.

"Drauge" galima gauti visokių vizitinių kortelių, atspausdintų įvairiais raišiais. Kainos visiems prieinamos. Greitai atliekamas užsakymas.

Kreipkitės į "Drauge" spaustuvių įstaigą, kuriai reikalingi būsite patenkinti kiekvieną kartą.

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį, nuo 5 iki 6 val. p. p., iš WEVD Stoties, New York (1330 kil. AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5563 (code 201)

Kviečiame taip pat klausyti —

Lietuviškų Kultūrinių Vaidynių anglų

kalba, iš Seton Hall Universiteto

radio stoties: (New Jersey WSOJ

(89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00

v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

FILMAI GAMTOS ISTORIJOS MUZIEJUJE

Šeštadieniais ir sekmadieniais 1 ir 3 v. p. p. Field Gamtos istorijos muziejuje Chicagoje yra rodomi gamtos filmai. Rugs. 2 ir 3 d. filmai apie gyvulių elgesį, rugs. 9 ir 10 d. — apie ruonius, rugs. 16 ir 17 gamtos vaizdai, rugs. 23 ir 24 d. žvejų gyvenimas, rugs. 30 ir spalio 1 d. — apie vabzdžius.

— Belgijoje veikiantis socialinės krikščionių akcijos Cardijn vardo centras švenčia 50 metų veiklos sukaktį. Įsteigtas 1922 metais, Cardijn vardo centras rūpinasi paruošti katalikų organizacijoms kovinių veiklų vadus.

Apsimoka skelbtis DRAUGE

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbimų kai nos visiems prieinamos.

ISIGYKITE DABAR

Aloyzo Barono

ISDŽIOVUSI LANKA

Niekas taip giliai ir nevienpusiškai nesupranta įvykių, net ir nelaimingo, kaip Baronas.

Ir jis moka tai papasakoti

Knyga 233 psl., kampuota 4,50 dol. Galima gauti DRAUGE ir platintojais.

Platinkite "Draugą".

MES TEBEMOKAM

6% už 2 Metų

Certifikatus

(Minimum \$5,000)

5 1/4% už 1 METŲ CERTIFIKATUS (Minimum \$1,000)

SAINT

ANTHONY

SAVINGS

Open Mon. 9-8; Tues. Thurs. Fri. 9-5; Sat. 9-1; Closed Wed.

1447 So. 49th Court
Cicero, Ill. 60650
TEL. — 656-6330
Joseph F. Gribauskas,
Executive Secretary

HISTORY OF LITHUANIA

Ką tik išėjo iš spaudos nauja anglų kalba knyga "History of Lithuania" skirta Lietuvos jaunimui ir amerikiečiams. Šioje knygoje kondensuotai aprašyta lietuvių tautos istorija nuo seniausių amžių iki mūsų laikų; turi 142 psl., 38 iliustracijas ir 4 žemėlapius. Knygos autorius yra prel. dr. J. B. KONCIUS; išleido J. A. V. Lietuvių Bendruomenė. Knygos kaina 2 dol. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63 st., Chicago, St. 60629.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

1 1/2 aukšto — 6 ir 3 kamb. 20 metr. Modernus, 33 p. sklypas. Ideali gimnastikos salė.
Mūr. bungalow, 5 kamb. (2 mieg.) Central. oru šildymas. Garažas. Didelis kamb. Naujai išdėstyti. 64 ir Sacramento. \$24,500.
5 kamb. (3 mieg.) 10 metr. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garažas. Gražiai apdėtas ir apdėtas. Namai kaip pasaka. 69 ir Bell. \$25,500.
10 butų, 10 metr. amžiaus. Gage pko rajone. Geros pajamos. 2 po 5 kamb. ir 4 po 3 kamb. Centralinis automat. šildymas. Geros pajamos. mažos išlaidos. Namai kaip pasaka.
Insurance — Income Tax
Notary Public

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

Nemokamai surandam nuomininkus

BUD'S R. E. & INS.

BALYS BUDRAITIS

4369 So. Archer Avenue

TEL. — 254-5551

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų valdymas — Income Tax

Notariatas — Vertimai

APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Nasle turi parduoti 5 1/2 kamb.

bungalow, naujai dekor. 2 mieg., 2

auto gar., plus dušas rūšy, alum, lan-

gai ir "owning", 220 elektr. vielos,

karšt vand. — dujų šild. Žema kaina.

57-ta ir Artesian. Jokių agentų.

Skamb. po 5 val. vak. RE 7-1555.

Savininkas parduoda 2 butų mūr.

namą, pilnas rūšys, 2-auto garaž. 63-

čios ir California apyl. PR 6-5455.

EVERGREEN PARK — by owner

— perf. cond. — 3 br. — centr.

air — w. w. carpeting — fin. paneled

base — plastered walls — close to

trans. — schools — shopping —

low taxes. Must see — low 30s.

424-0873

OWNER RETIRING

2 story brick building, 885 dol

monthly income plus tavern & 6 r.

apartment downstairs. Vic. Archer &

Kedzie. WEEKDAYS 925-6200

SUNDAYS 247-3688.

ŠIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

Tvaringai patarnauja visais Real

Estate reikalais. Be to čia veikia

Notariatas, daromi ir liūdijami ver-

timai, užpildomi pilietybės pareiški-

mai ir įvairūs bankai.

4250 S. Maplewood A. CL 4-7450

CICERO

Income 2 flat, 2 bedrm., garage,

gass-heat. Vic. 23rd & Central.

By owner. Price \$24,500.

To 3-2575 376-2100

FLORIDOJE

nejudomo turto reikaluose visiems

mielai patarnauja

PAULIUS LEONAS,

KEYES Co. Realtors, 1023 Lincoln

Rd. Mall, Miami Beach, Fla. 33139.

Tel. 531-5803, vakarais 861-2430.

PARDVIMUI

Parduodami 4 kamb. baldai: virtu-

vės setas, 2 med. lovos, kilimas ir kt.

778-5853

Perskaite "Draugą", duo

kite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

Zavus mūr. 6 kamb. ranch namas. Viena geriausių vertybių bet kada siūlyta Chicago apyl. Įmontuoti namų apyv. reikmenys, 1 ir 1 1/2 vonios, pilnas, ruoštas rūšys. Patio, 2-auto garaž. Be priekaištų stovyje. Tel. 523-5544.

WORTH, by owner: attractive 5 r. ranch, fire place, 2-car heated garage, fire place, 2-car heated garage, bomb shelter. Shrubs and trees on large, corner, fenced lot. Asking price \$28,900. 448-0297

Savininkas parduoda didelį 6

kamb. mūrinį bungalow, pilatus

sklypas, 52ra ir Francisco. —

HE 4-7067.

Mūro namas, 6 kamb., 3 mieg. ir

vaigamos. Marquette parke arti

mokyklos. Geras ir pigus. Brokeris

PR 8-6916

Parduodamas mūr. namas (bunga-

low) Marq. pkl. 5 kamb., garaž.

Tel. — 776-5529.

4 flat brk. with extra basement

apartm. \$825 taxes. \$3,500 down

payment. Illness — owner out of

town, must sacrifice for fast sale

on contract basis. Owner will finance. Lowest rate. Tel. 583-0257

and 626-7760 Northwest side.

5 kamb. 20 m. resid. 73 Francisco

40 p. sklypas, gar. 19,000.

2 butai po 5 1/2 kamb. geras moder-

nizotas mūr. 69 Maplewood. gar.

Tik pasiūlyti.

6 kamb. didelis bung. 67 — Cal-

ifornia St. 19 mūr. gar. \$22,900.

Patikimas, 2 butai po 5 kamb. 65

Maplewood. Tik pasiūlyti — bus

jūs.

6 kamb. 26 m. svėri resid. 72 Al-

bany. Daug priedų. Pasiūlyti.

5 1/2 kamb. bung. 62 Kedzie Cen-

tralinis šildymas. Pasiūlyti.

1 1/2 aukšto 12 m. 5 1/2 ir 4 kamb.

72 Francisco pasiūlyti.

7 kamb. 14 m. geras bung. 67 Tal-

man. 2 vonios. Centralinis. Vėsi-

mas. Ruoštas sklypas gar. Pasiūly-

mas.

LEONAS REAL ESTATE

2741 W. 69 str. 925-6015

STASYS SULA

INTERCONTINENTAL R.E.

PALMDALE, CALIFORNIA 93550

Namų tel. (213) 399-4766

Santa Monica, California

Pirkite žemę Palmdale, kur ruošia-

mas didžiausias pasully aerodromas

iš savininkų, akrais ne sklypais!

SAUGAMOS NAMUOSE

Liuskus modern. beveik nauj. 5 1/2 k.

mūr., įrengtas sausas beism., centr.

air-condit., karpetai, alum, langai,

patio, garaž. Marq. pkl. \$25,900.

Modern. nauj. 2 but. mūr. Marq.

pkl. 2-auto garaž. 67 Kedzie vonios,

apsauktos beism., 2 garo šildym.

alum, langai, tuoj galima matyti.

\$36,300.

Platus verting. lotas Marq. pkl.

prie mokyklų. Kaina rmtam parda-

vimui.

6 kamb. mūr. Octover bungalow

Viskas lūks, ir nauja viduje. Apie

63-čia ir Pulaski. \$27,700.

2 aukšt. nauj. mūr., 2-auto garaž.,

modern. įrengtas, tinka daktaro ofi-

sui ir lūks. butas gyventi. Arti mū-

sų. \$29,900.

Rugpjūčio 15 d. Marquette Parke įvyko masinės demonstracijos prieš miesto norą pastatyti čia pigių butų namus žemo uždarbio gyventojams. Nuotr. P. Maletos

PERSIJOS ILANKA - KONFLIKTŲ LOPŠYS

Dabar konkurencija, vėliau gali būti įtampa

J. VAICELIŪNAS

Kadaise Artimuose Rytuose vyravo angli, kaip jie vyravo ir kituose kraštuose. Po II pas. karo angli pradėjo trauktis iš savo kolonijų, duodami tiems kraštams nepriklausomybę. Tų kraštų laisvę dažnai sudrumsčia rusai, kurie po II pas. karo išplėtė savo imperiją ir dar ją vis plečia. Prieš 30 metų Egipto sostinėje buvo anglių Artimųjų Rytų karinių pajėgų vyriausiasis štabas. Dabar tame mieste buvo rusų štabas su apie 20,000 karių ir tiek pat civilių pareigūnų. Egipto prezidentas pareikalavo rusus karius iš Egipto pasitraukti. Rusai Egiptan sukišo per 7 bil. dolerių. Jei rusai apgavo amerikiečius, tai arabai šiuo atveju bus apgavę rusus.

Šiuo metu kai kurių valstybių vadų akys krypsta ne tik į Egiptą ir Izraelį, kurie tarp savęs yra karo padėtyje, bet taip pat ir į Persijos įlankos rajoną, kuris strateginiu atžvilgiu yra vienas vyraujančių punktų. Antrojo pasaulinio karo metu sąjungininkai buvo okupavę Iraną, kad galėtų pasinaudoti Persijos įlankos strategine padėtimi. Šiandien į Persijos įlanką mažiau kreipia dėmesio Vaka-

vo prieš tą emiratą, nes nenorėjo, kad tuo būdu Egiptas įsigalėtų prie Persijos įlankos.

Kai Iranas okupavo tris saleles, Maskva ir Pekinas buvo pastatyti prieš realią politiką. Nežiūrint rusų ir kinų bendros ideologijos, jie į tą įvykį — sąlygų okupavimą — reagavo skirtingai. Rusai Iraną kaltino, kad Iranas varas anglių politiką. Kiniečiai tas salas pripažino Iranui, nes jos esančios Irano dalis. Tas rodo, kad bendra ideologija neduoda bendros kovos.

Parama subversijai

1971 m. arabų raudonųjų organizacijos turėjo savo narių suvažiavimą. Kiniečiai tą suvažiavimą tik pasveikino, nes jiems daugiau rūpėjo jiems palanki Jemeno rytinės dalies vyriausybė, kuri 1971 m. rugpjūčio mėnesį įsikūrė Adene. Rusai ne tik pasveikino raudonųjų suvažiavimą, bet jiems ir pažadėjo ekonominę ir karinę paramą. Rusai savo sveikinime ne tik priminė, kad jie kovoja prieš anglių imperializmą, bet taip pat pasakė, kad jų organizacija eina Markso-Lenino keliu.

Maskva tai karinei arabų organizacijai ne tik padvigubino ekonominę paramą, bet taip pat pranešė Oman sultonato valdovui Oabui, kad jis nesiskauktų paramos anglių parašutininčių, kurie kovotų prieš „patriotinę frontą“. Taip pat rusai puolė Omano šeimą, kad jis leidžia savo teritorijoje kurtis anglių daliniams, kurie turėjo pastatyti iš kitų Persijos įlankos rajonų. Rusai pasisakė ir prieš amerikiečių — anglių karinę bazę Diego Gracia saloje, kuri yra apie 1000 mylių į pietus nuo Indijos. Esą, tai yra bazė, iš kurios povandeninių laivų atominiais ginklais gali pulti rusų Sibirą.

Rusiškasis kaltinimas

Rusai su dideliu atidumu seka amerikiečių judėjimą Persijos įlankos rajone. Amerikiečiai taip pat mato, kad iš to rajono traukiasi angli, o į jų vietą ateina rusai. Rusai laikosi Hitlerio nuostato, kad geriau kolonijas turėti pašonėje, negu jų ieškoti tolimuose kontinentuose. Rusai per savo kolonijas pasiekia jūras ir vandenynus rytuose, šiaurėje ir vakaruose. Tik pietuose, neskaitant Juodųjų jūrų, kurios yra dalinai uždarytos, rusai atvirus vandenis išėjimo neturi. Jiems Persijos įlanka ir Indijos vandenynas yra svarbiausi punktai.

Maskva kaltina Londoną, kad prie Persijos įlankos sudarytoji federacija yra anglių nauja kolonializmo apraiška, nes savo kolonijų įgulas iš vienos vietos perkelia į kitą. Kai Bahrain ir Qater sultonatai nusprendė iš tos federacijos pasitraukti, rusai juos pasveikino. Iš federacijos pasitraukusieji sultonatai rusams nesudarė palankesnių sąlygų geriau įsikurti prie Persijos įlankos. Kinai į tos federacijos sudarymą nekreipė dėmesio.

Tarp ideologijos ir politikos

Persijos įlankos rajone anglių tveriamam arabų emiratui pritarė visi Arabijos kraštai, išskyrus Iraką ir Jemeną. Irakas buvo

Rimties valandėlė

(Atkelta iš 3 psl.)

būdu auga žmonijos istorija, nes tai nėra pasikartojimo vyksmas, o plėtotės ir pažangos; ji auga kaip besiplečianti sfera, kuri siekia dvi viršūnes: absoliutinį valdovą žemėje, kur žmogus yra dievas be Dievo, ir absoliutinį Viešpatį aukštybėse, kur žmogus yra Dievas, ryšas Dievuje? (J. Maritain).

Iš minėtų užuominų matyti, kad žmonijos istorija yra atsimerusi į du polių — absoliutinį žmogų be Dievo ir į išaukštiną žmogų Dievuje. Didvyris nėra nei vienas, nei kitas: jis nėra nei žmogus be Dievo, nei su dievintais žmogus. Jo keliai nusitęsia viduryje tarp minėtų polių. Iš to vidurio matyti perspektyvos, kurių viena veda į žmogų, kopiantį Dievo sostan ir norintį maištingai jį užimti, antra — į visatos Viešpatį, kurio artumoje žmogus sudievėja. Iš tų perspektyvų ir išsineria du tipai, kurie gundo didvyri pasukti į vieną ar kitą avantiūrą, būtent, **titanizmą** ar **šventumą**.

Žmogiškai tikrovei perkeisti yra pašaukti ne raumenys, ne armijos, o šventieji ir visi tie, kurie pasineša jų keliu, t. y. krikščionys. Jie ateina ne griauančiai, o kuriančiai jėga nesini; jie ateina perkeisti gyvenimo pirma patys savyje į perkeitę (pė. dr. Pr. Ga'damavičiaus veikalą „Mūsų, didvyris, šventais“).

Būti krikščioniui reiškia nuolat ir tai realiai siekti pilnatvės. Tai reiškia realizuoti pilnutinį žmogiškumą, apreiškiant jam dieviškios tikrovės suvitimą. Tokie krikščionys yra tikri žemės ir dangaus sūnūs. K. Br.

Skirtingas žvilgsnis į Artimuosius Rytus

Jei rusų ir kinų požiūris nesupuoja dėl Persijos įlankos rajono, tai jie supuoja Artimųjų Rytų reikaluose. Artimuose Rytuose eina nuolatinė kova tarp neturtingųjų ir turtingųjų. Kinai nori padėti neturtingiems, todėl kinai padeda Artimųjų Rytų partizanams.

Rusai čia veikia platesniame bare, negu kinai. Jie nori Artimuosiuose Rytuose įsigalėti per atskiras komunistines valstybes. Rusų dėka tame rajone įsikūrė arabų respublika (Egiptas-Sirija). Rusai turi laivyno bazę Aleksandrijos uoste. Jie padarė didelius investavimus ginklais Egipte, Sirijoje, Irake. Irako uostus dažnai lanko rusų karo laivai. Rusai žino, kad, jei savo žinioje turės Artimuosius Rytus, jie dominuos Viduržemio jūroje, Persijos įlankoje ir Indijos vandeninyje.

Konfliktų rajonai

Artimuose Rytuose rusai ir kinai turi du konfliktų rajonus: varžosi dėl raudonųjų ir dėl Jemeno. Rusai nori, kad rytų Jemeno kariai būtų apmokomi rusų satelinėse valstybėse, o kiniečiai — vietoje. Pats Jemenas pripažįsta, kad Kinijos kariuomenė turi artimesnius ryšius su milicija, negu Rusijos. Rusai ir kinai lenktyniauja, kad patrauktų savo pusėn Irano šachą. Kinai pakvietė šachą dvi seseris atvykti į Pekiną. Princas Ashraf ir Fatimah į Pekiną nuvyko 1971 m. balandžio mėnesį. Tai buvo išvyka „antimperialistinei pergalei“ atžymėti. Kinijos ir Irano diplomatiniai santykiai buvo užmegsti 1971 m. rugpjūčio mėnesį. Rusai susilaikė nuo puolimų,

kai pradėjo suartėti Kinija su Iranu, bet išvystė smarkius puolimus, kai su Kinija pradėjo suartėti Jugoslavija ir Rumunija. Kinija yra užmezgusi ryšius su Iranu, Kuwaitu, Bagdadu, Adenu. Rusai nepatenkinti, kad kinai veržiasi į jų pietinį sparną su savo pagalba, prekyba, įtaka, bet kol kas nuo didesnių komentarų susilaiko. Ateityje ir Persijos įlanka bei Artimieji Rytai gali būti rusų — kinų konfliktų priežastis.

Artimuose Rytuose rusai ir kinai ko? kas lenktyniauja tik rytiniame Jemene. Jemenas iš Kinijos gavo žuvies apdirbimo priemonių. Abu kraštai į Jemeną atsiuntė medicinos komandas arabams gydyti. Jemenas patenkinti gaunama parama, bet nenori per daug patekti į rusų ar kinų įtaką. Dėl to Jemeno arabai perka ir kituose kraštuose.

Rusų — kinų santykiai dėl Persijos įlankos ar Artimųjų Rytų dar yra švelnūs, bet ateityje jie gali paastrėti.

AFRIKA IR PIETŲ AMERIKA BUVO VIENAS ŽEMYNAS

Anglijoj leidžiamas žurnalas „Nature“ rašydams apie daugelio specialistų teigimą, pažymi, kad tolimoje geologinėje epochoje Afrika ir Pietų Amerika buvo vienas žemynas ir pateikia įrodymų paskutiniuose Argentinose mokslininkų duomenis. O Buenos Aires universiteto mokslininkai remdamiesi uolienų paleomagnetinių pavyzdžių analize, daro išvadą, kad didžiojo prokontinento skilimo procesas prasidėjo prieš 175-195 milijonus metų.

LIUCINAI GRIGALUSKIENEI
ir jos šeimai, jos mylimai mamytei Lietuvoje mirus, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Aristida ir Rimantas Paraklininkai su šeima

Mylimai motinai Lietuvoje mirus

DR. PETRĄ ŽLIOBĄ
su šeima giliai užjaučiame

Visvaldas ir Erdvilas Masiuliai su šeimomis

BLADUI ŠAULIUI,
jo sesutei Lietuvoje mirus, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Jokūbas ir Elzbieta Skudrai
Bronė ir Gediminas Brazaičiai

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai?

Be to vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ugdydami lietuvišką knygą.

Už \$5.00 ar daugiau paimdami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuvos Knygų Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVISKĄ KNYGĄ. Už tai mes gauname pasirinktinai gyvą klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite tuojau:

Lietuviškos Knygų Klubui
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

pridedami \$5.00 įstojamo mokesčio. Jokių kitų mokesčių nereikės, išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaida.

Klubas siūnia savo nariams informacijos apie išleidžiamas knygas.

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

DRAUGAS, šeštadienis, 1972 m. rugpjūčio m. 26 d. 5

MIMOZOS JAUTRUMAS PANASUS Į GYVULIO

Augalo mimozos jautrumas bei judėjimas primena gyvulių jautrumą bei judėjimą. Tas panašumas aiškėja dėl to, kad mimosos ilgai judėdama nuvargsta, kaip ir visi gyvuliai jei tik paeiliui kelis kartus ji sujaudinama, tai iš pradžių jos lapeliai glaudžiasi greit, paskui — vis lėčiau ir galų gale visai nu-

stoja glaudžiai: ji pavargsta. Bet davus jai šiek tiek pailsėti, palietus ją — ji vėl susiglaudžia ir išskleidžia savo lapelius. Be to, mimosos galima, kaip ir kiekvieną gyvulį užmigdyti chloroformu ir tuo atimti jos galimybę jausti, judėti. Po to gali ją kiek norint purtinti — jos lapeliai vis vien nesiglaus. Ir tik atsigaivinus tyrame ore, ji vėl ima jausti, vėl glaudžiasi jos lapeliai. (j.m.)

Mielam

DR. PETRUI ŽLIOBAI,
jo mylimai motinai Lietuvoje mirus, reiškiamo gilia užuojautą ir kartu liūdime.

Aušros Vartų Skaucių tuntas
Kernavės Skaucių tuntas
Lituonikos Skaucių tuntas ir
Nerijos Jūrų Skaucių tuntas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

CHARLES DARGIS

Gyveno Parma Heights, Ohio, o anksčiau gyveno 6841 So. Campbell Avenue, Chicago, Illinois.

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą ir brolių, kurio netekome 1971 m. rugpjūčio mėn. 29 d.

Palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicago, Illinois. Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą užprašytos šv. Mišios rugpjūčio mėn. 29 d. 8:00 val. ryto St. John Bosco parapiškos bažnyčioje, Parma Heights, Ohio, ir Holy Family, Parma, Ohio.

Gimines, draugus, pažįstamus prašome prisiminti a. a. Charles Dargis savo maldose.

Nuliūdę: Žmona, dukrė, žentas,
brolis, seserys, gimines.

P A D Ė K A

A. + A. JUOZAS KULIKAUSKAS

Mūsų mylimas vyras, tėvas, uošvis ir senelis mirė 1972 m. liepos 30 d. ir palaidotas rugpjūčio 3 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palaidėję jo amžino poilsio vietą.

Iš širdies gilumos dėkojame Jo Ekscelencijai vyskupui Brizgiui už atsilankymą koplyčioje ir maldas.

Dėkojame gerb. kanauninkui Zakaruskui už maldas koplyčioje ir gražius žodžius, prisimenant a. a. velionį Juozą; už gedulingas pamaldas bažnyčioje ir palaidėjimą į amžiną poilsio vietą.

Dėkojame S. J. Tėvui Kubiliui, aukojusiam šv. Mišias už a. a. Juozą sielą.

Dėkojame solistams p. St. Barui už didingą giedojimą, p. Matui už jaudinantį grojimą smuiku ir p. Motekaičiui už palydą vargonais.

Dėkojame liet. gen. konsulei p. J. Daužvardienei už atsilankymą koplyčioje ir pareiktą mums užuojautą.

Dėkojame Chicago skyriaus Ramovėnų pirmininkui kolegai Juskevičiui, gražiai vadovavusiam laidotuvių apeigoms.

Dėkojame organizacijoms ir pavieniams asmenims, kurie pareikė mums toje liūdesio valandoje užuojautą spaudoje ir asmeniškai: Chicago skyriaus Ramovėnams, Lietuvių fondo vardu pareiškusiame užuojautą generolui M. Reklaičiui, kolegai pulk. J. Tapulioniui ir Savanorių — kūrėjų s-gos kolegai L. Balzeriui.

Didžiausia padėka mieloms sesėms Birutininkėms, kurios pirmosios ramino mus skausmo valandoje ir Lietuvių moterų federacijos klubui.

Dėkojame grabnešiams, aukojusiems šv. Mišias, už aukas Lietuvių fondui, visiems atsilankiusiems ir palaidėjusiems į amžiną poilsio vietą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Antanui ir Donald Petkams už malonų patarnavimą.

Te Gerasis Dievas Jums atlygina.

Skausmo prislėgti: Žmona Vanda, sūnus Vytautas ir Aleksandras, dukrė Irena, mairis — Genutė ir Tamara, anūkaitai Gintaras ir Lina.

P A D Ė K A

A. + A.

FRANK RAMEIKIS

Mūsų mylimas tėvas mirė 1972 m. rugpj. mėn. 18 d. ir buvo palaidotas rugpj. mėn. 21 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palaidėję jo amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame didž. gerb. kun. B. Vaisnorai, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą ir palaidėję velionį į kapines. Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisuntė velionio gėlių, bei pareiškė toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame grabnešiams. Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Steponui Lack ir Sūnui už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Dukrė Violet Spoula, žentas ir anūkaitai

APLINK MUS

× **Dr. K. P. Jesunas**, kariuomenės gydytojas, sūnus Sofijos ir Pauliaus Jesunų, neseniai atliko keturių savaičių kariuomenės medicinos karininkų kursą Medical Field Service mokykloje, Brook armijos centre, Ft. Sam Houston, Texas. Jesunai yra Chicago gyventojai.

× **V. Dunderas**, Toronto, Ont., atsiskaitydamas su Lietuviškos knygos klubu už jam prištas naujas knygas, pridėjo piniginę auką mūsų knygos leidimo darbams stiprinti. Dėkojame.

× **Lietuvių žurnalistų** s-gos leidinio "Lietuviai žurnalistas" išėjo 2 nr. Jame įvairių straipsnių ir nuotraukų.

× **Marija Kazragys**, Chicago, Ill., paprašė "Draugo" administraciją išsiųsti jai porą lietuviškų vėliavėlių ir ta proga pridėjo piniginę auką spaudai paremti. Dėkojame.

× **"Southwest News-Herald"** išdėjo į pirmą puslapį straipsnį apie Vidurio Vakarų kovai su tarša viceadministratoriaus Valdo Adamkaus kelione į Sov. Rusiją, kur jis kartu su kitais amerikiečiais turėjo progą apžiūrėti kas atsieka toj srity už geležinės uždangos. V. Adamkaus nuomone, gyventojų ekonominis gyvenimas ir atsiekaimai dar atsilikę nuo amerikiečių standartų. Laikraštis išdėjo į pirmą puslapį ir V. Adamkaus nuotrauką. Straipsnyje pažymėta, kad V. Adamkus yra lietuvis, mokąs rusiškai, ir kaip toks geriausiai galėjo patirti tikrovę.

× **Visi kviečiami į pikniką**. Šį sekmadienį, rugpjūčio 27 d. bažnyčios kieme, nuo 1 iki 9 v. v., Nekalto Prasidėjimo parapija, Brighton Park, California ir 44 gatvė, turės tokį pikniką, kuris pilnai patenkins visus: mažus, jaunimą, suaugusius ir tuos, kurie nepasiduoja ir senais nenorime būti. Iki pasimatymo. Laimėjimai, baras, užkandžiai, orkestras ir brightonparkiečių nuosirdumas laukia visų. (Pr.)

× **Santaros - šviesos 19-tas metinis suvažiavimas** įvyksta rugsėjo 7-10 d. d. Tabor Farm, Sodus, Mich. 49126. Suvažiavimo programoje dalyvauja eilė žmonių kurių paskaitų, pašnekestų, seminarų, simpoziumų, grožinės kūrybos bei jos vertinimų, koncerto repertuaro, grafikos parodos turinys išryškina visuotinį intelektualinį suvažiavimo pobūdį. Norintieji suvažiavime dalyvauti, turi iš anksto registruotis, kadangi nakvynių skaičius yra ribotas. Registracijos laškai gaunami pas L. Vėžienę, 6349 S. Artesian, Chgo, 60629, Tel. (312) 436-5369, arba siųsti registracijos laiška: Suvažiavimo Rengimo Komitėjai, % Mr. V. Adamkus, Tabor Farm, Sodus, Mich., 49126. (pr.)

× **Irenos Veleckytės Baletas ir Plano Studijos** mokslo metai prasideda rugsėjo 5 d., antradienį. Nauji mokiniai prašomi registruotis skambinant 254-4012 tarp 8 ir 11 val. vak. prieš mokslo pradžią.

× **Lietuvių Profesorų Draugijos** parūpinta knyga apie Lietuvos Universitetus gaunama pas leidėjus už 20 dolerių adresu: L.P.D.A. % St. Dirmantas 6616 So. Washtenaw Chicago, Ill. 60629 U. S. A. (sk.)

× **Po 3 dol. aukų "Draugui"** prisuntė: Ona Gobužienė, Irena Rušackienė. Dėkojame.

× **Joakimas Aukškalnis**, Sv. Seimos Vilos gyventojas ir buvęs ilgametis dienraščio "Draugo" platintojas, praeitą savaitę atšventė 84-tąjį gimtadienį. Vilos valgykloje visi gyventojai buvo jo sūnaus Kazimiero gražiai pavaišinti ir jiems parodytas filmas. Sveikinam ilgametį ir nuosirdų dienraščio platintoją.

× **Lietuvių radijo forumo** programoje šiandien bus perduotas pasikalbėjimas su tautinių šokių žinomąja instruktore Marija Baronaite, Grėbliūnėne. Be to, bus perduotas sveikinimas žurn. J. Janušaičio 60 m. sukakties proga.

× **Kun. Petras Totoraitis**, Sv. Trejybės par. Newark, N. J. asistentas, drauge su savo parapapičiais Rože ir Albinu Zukauskais atostogaudami buvo atvykę į Chicago. Buvo sustoję pas A. Beniulį. Išbuve ketvertą dienų, rugp. 26 d. išvyko atgal į namus. Savo kelionėje buvo Kanadoje 12 dienų, buvo sustoję Detroit. Lankydami "Drauge" įsigijo knygų ir kun. Totoraitis užsakė mūsų dienraštį naujavedžiams (brolio dukrai) Kristinai ir Jonui Geniams, gyv. Toronto.

× **Prof. Richard J. Krickus**, Santaros-Sviesos 19-tame suvažiavime, skaitys paskaitą tema "White Ethnic Politics: Populism or Reaction?", rugsėjo 7 d., ketvirtadienį, Tabor Farm, Sodus, Mich. (pr.)

× **Jaunuolio Puodžiūno** baletu studija rudens sezoną pradeda rugs. 5 d. Nauji mokiniai kviečiami registruotis: 2656 W. 71 St., tel. 778-7182. (sk.)

× **OLYMPIA** liet. raidynų rašomas mašinėlės žymiai atpiginta kaina galitė gauti pas J. L. Giedraitį — SPARTA, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11731, tel. (516) 757-0055 ir Chicagoje "DRAUGE", 4545 W. 63rd St. Tel. LU 5-9500, vakarais informacijas tel. 476-7399 (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PAKOJON** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Telefonas VT 7-7747 (sk.)

× **Hot Springs Village** kviečia Jus atvykti į Hot Springs, Arkansas, ir būti jų svečiais. Jūs visai nemokamai būsite priimti Birch Motel, 635 Onachita Ave., Hot Springs, Ark. Tel. 623-6618 vienai nakčiai. Savininkai Gražina ir Gediminas Sakiečiai. (sk.)

UŽBAIKIME MILIJONĄ!

Lietuvių Fondo dešimtmečio vėjus k-tas ruošia LF dešimtmečio 28 d. Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave. Bus meninė programa, vakarienė, garbės svečių pristatymas, šokiai. Įėjimas: garbės svečiams nemokamas, kitiems auka \$12.50. Bažiaus garbės svečiais bus visi ta proga įstoje į LF narius ir nariai ta proga savo įnašus padidinę nemažiau šimto dol. Informacijas, kvietimus ir įėjimo bilietus galima gauti LF būstinėje, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629, tel. 925-6597. (pr.)

"NEW WORLD" APIE LIETUVIUS

Chicago arkivyskupijos laikraštis "The New World" išdėjo Kunigų Vienybės seimo aprašymą, pažymėdamas, kad jame dalyvavo vysk. V. Brizgys, marjonų provinciolas kun. J. Dambrauskas, MIC, jėzuitų provinciolas kun. G. Kijauskas, SJ, "Draugo" administratorius kun. P. Cinikas, MIC, kun. A. Kezys, SJ, ir eilė kitų. Įdėta ir nuotrauka seime dalyvavusių kun. G. Kijausko, SJ, kun. K. Pugevičiaus ir kunigų Vienybės pirm. kun. A. Contons. (sk.)

Šią "Grandinėlės" ansamblio nuotrauką išdėjo Vatikano laikraštis "Osservatore Romano" po lietuvių au diencijos pas popiežių Paulių VI-tąjį.

ŽIDINĖLIS, MYLIS MAŽUOSIUS

Varno Montessori centre, 3038 W. 59 St., Chicago, Ill., trečiadienį įvyko prof. Adomo ir Marijos Varnų pagerbimas. Jie buvo šios įstaigos iniciatoriai, o dabar paaugojo tūkstantį dolerių.

Į susirinkusius laikraštininkus ir kitus kviestinius svečius Mintis įsteigti kilo 1963 m. M. Varnienei, talkinant kitiems stovė Joana Krutulienė, pažymėdama, kad židinėlis veikia jau 6 metai. Šio vaikų židinio vadovybė yra lietuvių rankose. Direktoriato pirm. C. Norvilą padėkojo, kad svečiai atvyko, nepaisant lietaus. Pasidžiaugė, kad židinėlis nugalėjo daugelį kliūčių pasisventusių lietuvių dėka.

Pirm. C. Norvilą išreiškė pagarbą židinėlio mecenatams A. ir M. Varnams, kurie dėl neveikatos negalėjo dalyvauti. Pasigėrėjo, kad atvyksta miesto inspektoriai šią mokyklą vadina viena iš geriausių. Centro valdybą sudaro pirm.

C. Norvilą, vicep. dr. E. Ringus, sekr. dr. V. Tauras, nariai: dr. M. Ringienė, dr. Vl. Blažys, P. Gurinas, S. Skrebiene, V. Juknevičius, J. Vinciusas, J. Krutulienė.

Dr. V. Tauras papasakojo apie šio vaikų židinio istoriją. Mintis įsteigti kilo 1963 m. M. Varnienei, talkinant kitiems pirmūnams. Buvo pakviestas V. Petrauskas pastatyti namus. Pirmam direktoriui vadovavo K. Oželis. D. Petrutytė pirmoji suteikė 5,000 dol. paskolą sklypui pirkti. Mokykla atidaryta 1966 m. Įrengti daug padėjo tėvai.

Mokykla pergyveno finansinius ir susiskaldymo sunkumus. Daktarams ir kitiems paskolius, buvo mokykla išvesta iš sunkumų. Prie šio centro veikia lietuvių klubas, kuriam vadovauja S. Blažienė ir J. Krutulienė. Jauniesiems įtaisyta ping-pongas. Mokyklos rūsyje yra daug vietos užsiėmimams.

Kun. J. Kardauskas, MIC (kairėje) su svečiais iš New Jersey: kun. P. Totoraičiu ir R. ir A. Zukauskais

CHICAGOS ŽINIOS

STREIKUOJA TRIJŲ PRIEMIESČIŲ MOKYTOJAI

Paskelbė streiką Northlake, Berkeley ir Bellwood priemiesčių valdinių mokyklų mokytojai. Joms pasiūlė pakelti algas po 200 dol. mėn., jie reikalauja daugiau. Praeitais metais pradinis mokytojų atlyginimas buvo 7,800 dol.

JAUNUOLIO LAVONAS TARP ŠAŠLAVŲ

Chicago priemiesty Evans-tone ketvirtadienį rastas šašlavų dėžė įmestas 14 m. jaunuolio — negro lavonas, įkištas į maišą. Vėliau motina atpažino, kad tai jos sūnus Rodney Harris, gyvenęs 7930 S. Crandon. Policija įtaria, kad nužudymas galėjo būti seksualiniais motyvais.

MIRĖ ANESTEZILOGAS

Dr. J. Remlinger, anesteziologas, 60 m., mirė Skokie mieste.

Kaip ilgai Galesime MAUDYTIS?

Visi Chicago miesto maudy-mosi baseinai bus uždaryti Darbo dienos popietę, rugs. 4 d. 5 v. p. p., o paplūdimius uždarys rugs. 15 d., bet nuo Darbo dienos tik dalis paplūdimių bus at-yra iki rugs. 15 d.

CIVILINĖ FEDERACIJA UŽ GREITKELĮ

Chicago Civic Federation pasisakė už greitesnį Cross-town greitkelio pratiesimą palei Cicero gatvę. Greitkelio pravedimas duotų naujų darbų, pagyventų šios miesto pusės apyvarą, pakeltų nuosavybių kainą. Taip tvirtina Civic Federation, pažymėdama, kad tuos asmenis, kuriems reikėtų išsikelti pravedant greitkelį, reikia perkelti nemokamai, atitinkamai atlyginant už jų nuosavybę. To greitkelio priešrinkimai su tuo nesutinka ir ruošia protesto demonstracijas. Greitkelis palies-tų apie 30 katalikų parapijų; kai kurios katalikų mokyklos turėtų būti perkeltos. Greitkelio priešai net nutarė demonstruoti ties kard. Cody būstine, ragindami, kad ir jis pasisakytų prieš greitkelį.

Illinois universitetas savo trijuose padalinuose — Urbanoje, Chicagoje ir Medicinos mokykloje birželio mėnesį išdėdė 9.113 mokslo laipsnių diplomus, tuo metu baigusius studijas. Tai didžiausias skaičius visoje universiteto istorijoje. Chicago apylinkėse gyvenantieji Illinois universiteto studentai rugs. 10

S. Skrebienei painformavo apie geraširdžius, kurie paskolomis rėmė mokyklą. Laukiama, kad ateityje daugiau lietuvių vaikų ir tėvų ir šis židinėlis būtų lietuviškas centras.

Mokyklos vedėja Sofija Blažienė papasakojo, kad dabar mokykloje yra 80 vaikų. Dirba 6 mokytojos. Dirbama trimis klasmėmis. Mokykla siekia kiekvienam vaikui atskleisti, išvystyti paslėptas galias, talentus, padeda susiformuoti pagrindus kūrybiškam mokymuisi, stengiasi sudaryti teigiamą atsinešimą į mokslą, vesti į tvarkingą ir sąmoningą gyvenimą, padarant vaikus klusnius, pareigings, sąžiningus ir laimingus. Labai norima rudenį atidaryti ir lietuvišką klasę. Ją bus galima atidaryti, jei ateis bent 10 lietuviukų.

Mokslas prasidės rugs. 7 d. Pamokos vyksta dviem pamainomis nuo 8:30 v. r. iki 11:30 v. r. ir nuo 12:30 iki 3:30 val. p. p. Duodami ir užkandėliai.

Mokyklos prestižas pakilęs, galėtų turėti 120 amerikiečių vaikų (nors metams reikia mokėti 500 dol.), bet taupomos patalpos lietuviukams.

Cia mokosi vaikai nuo 3 iki 6 m. Mokosi žaisdami. Patalpose yra keturi kampaniai: praktiški darbai (stalo tvarkymas, šlavimas, plovimas ir kiti namų darbai), juslių lavinimo medžiaga, skaičiavimo mokymas, kalbos ir skaitymo mokymas. Dar yra geografijos, botanikos, geometrijos formų padaliniai. Turima šimtai vaizdingiausių mokslo priemonių.

Dr. V. Tauras yra židinėlio gydytojas. Įstodamas vaikas turi atsinešti gydytojo liudijimą. Tarnautojų sveikata kasmet tikrinama. Mokyklos vedėja S. Blažienė ir mokyk. B. Tarvydienė šiam darbiui pasirošė išdamos Montessori kursų prie De Paul universiteto. Dabar tie kursai perkelti prie Rosary kolegijos.

Židinėlį yra ir religinis auklėjimas: kryžius, Madona. Kalbama malda kasdien. Kai kada patys vaikai sukuria maldes.

Židinėliui buvo įteikta M. ir A. Varnų čekis 1000 dol. Buvo perskaitytas jų raštas, kuriame jie sako: "Laisvoje Lietuvoje mudu bene pirmieji buvome pradedę puoselėti mokslinei Montessori pedagogikos idėjas ir praktiškai jas ugdyti platesniuose sluoksniuose... Mes esame įsitikinę, kad po šių metų įvykių Lietuvoje tebedirvuojanti lietuvių išlaikymo idėja jau yra žymiai pagyvėjusi ir ateityje dar didesnio gyvastingumo mažųjų auklėjimo baruose susilauks".

Pobūvį labai sumaniai ir gyvai pavadė J. Krutulienė. Vaikų židinėlis nuostabiai švarus, jausmus, visa atmosfera pritaikyta pagauti vaiko dėmesį laisvam, žaismingam lavinimuisi, ir tai yra puiki priešmokyklinio auklėjimo įstaiga, vaizdžiai par-turtinanti vaiko pasaulį ir ugdydama jį tauriam gyvenimui.

J. Daugailis

d. nuo 10 val. ryto turės savo gegužinę Fullersburg piknikų vietovę, Du Page apskr. miške-luose.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **J. Truskauskas**, Trojan rašytojų klubo Los Angeles mieste pirmininkas, parašė prezidentui Nixonui laišką, klubo narių vardu prašydamas, daryti pastangas, kad iš okupuotos Lietuvos, Latvijos, Estijos būtų atitraukta Sovietų kariuomenė. Rugs. 7 dieną Truskauskas gavo iš valstybės departamento atsakymą, pasirašytą J. Richardsono, Valst. sekretoriaus pavaduotojo ryšiams su visuomene. Laiške apagilestaujamas tragiškas S. Kudirkos likimas, pažymima, kad imtasi žygių, jog tokie dalykai nepasikartotų. Taip pat su laišku atsiuntė Vals tybės departamento pareiškimų nuorašus, įrodančius, kad JAV palaiko tautų apsisprendimo teisę, nepripažįsta prievarta įvykdyto prijungimo. JAV politinė kryptis parodoma, skelbiant Pavergtų tautų savaitės, pripažįstami nepriklausomų Baltijos kraštų konsulai ir diplomatiniai atstovai.

— **Clevelande** šį sekmadienį, rugpjūčio 27 d., 12 val. ALT Clevelando skyrius ir Lietuvos Vyčių seimas padės vainiką lietuvių kultūriniam darželyje, pagerbiant tuos vyrus, kurie šią vasarą susidegino už Lietuvos laisvę. Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai prašomi dalyvauti.

— **Buffalo, N. Y.** LB apylinkės pastangomis Buffalo vyskupas James A. McNulty kreipėsi laišku į visus vyskupijos kunigus, prašydamas, kad birželio 17-18 dienomis per visas šv. Mišias būtų skaitomos specialios maldos už Lietuvą. Šis vyskupo potvarkis buvo paskelbtas katalikų savaitraštyje "Magnificat". Buffalo vyskupijoje yra 118 parapijų. Kai kurios parapijos apie vyskupo laišką užsiminė parapijų biuleteniuose. Nors Buffalo LB apylinkė yra viena iš mažiausių, bet tai netrukdo jai sėkmingai pristatyti Lietuvos padėti amerikiečių spaudoje. Tragiškio birželio proga "Buffalo Courier - Express" vykusiai pristatė LB paskelbtą maldos ir pasninko dieną. Apylinkės pirmininkas yra dr. A. Musteikis, sekretorius — R. Masilionis.

— **New Jersey Baltų Tarybos** veikla. New Jersey Council of Estonian, Latvian and Lithuanian Americans pavyko gauti galimybę įeiti į New Jersey Garden State Arts Center, kuriame demonstruojamos tautybų meninės jėgos. Pasirodymuose pageidaujami profesionalai menininkai, bet leidžiama pasirodyti ir jauniems menininkams bei sambūriams. Didesnės tau-

Inž. V. Melinis. N. J. Baltų tarybos pirm.

tybės, kaip italai, lenkai, ukrainiečiai ir kiti jau yra įję į tą meno centrą. Baltų pasirodymas įvyks 1973 m. birželio 17 d. Nors sutartis dar nepasira-

šyta, bet data jau užtikrinta. Ši pasisekimą laikome dideliu laimėjimu, nes, jei pavyks tinkamai pasirodyti, turėsime galimybę kas metai ten dalyvauti.

New Jersey Garden State Arts Center savo programas plačiai skelbia ne tik spaudoje, bet išleidžia atskirus biuletenius, aprašo menininkus ir jų tautybes, kurios rengia programas. Mūsų pareiga lengviausia — gauti menininkus ir išplatinti bilietus, kad užpildytume 5000 kėdžių. Kai bus galutinai susitarta su administracija ir menininkais, bus pranešta plačiau. P. Purnas yra tarybos vyk. vicepirmininkas.

AUSTRALIJOJE

— **A. a. Jonas Tilindis**, rokiškėnas, mirė rugs. 13 d. Geelonge. Buvo tylus, bet rūpestingas ir geras Lietuvos bendruomenės narys. Sulaukė 60 metų amžiaus.

— **Jurgis Vasiliauskas**, vienas iš žymesniųjų Australijos lietuvių visuomenininkų, rugs. 12 d. atšventė savo gyvenimo 60 metų sukaktį. Ekonominį mokslų studijas išėjo Kaune, Klaipėdoje ir Švedijoje. Verčiasi bizniu, laiko viešbutį Semaphore.

ARGENTINŲ

A. a. muz. V. V. Rymavičius, Argentinos lietuvių šv. Cecilijos choro vadovas, miręs rugpjūčio 12 d. Į Argentiną buvo atvykęs 1928 m.

VOKIETIJOJ

— **Albertas Ungeris** (Albert Unger), kilęs iš Lietuvos, Neheim-Huesten mieste, kuris turi 38,000 gyventojų, įrengė "Lietuvos seklyčią". Seklyčioje yra įvairių eksponatų iš Lietuvos. Ji turi tris kambarius ir posėdžių salę. Seklyčios eksponatus sudaro rankdarbiai, tautiniai drabužiai, sienos apkabintos dideliais Lietuvos vaizdais, Lietuvos miestų ir kaimų motyvais, filatelijos skyrius ir Stasio Moztoz medžio drožiniai. To paties menininko yra išdrožtas Lietuvos Vytis. Literatūros skyrius turi didelį knygų rinkinį apie Lietuvą vokiečių kalba. Eksponatai surinkti iš gyventojų, kilusių iš Lietuvos. Jei kas galėtų eksponatais, pašto ženklais, Lietuvos valiuta — litais, rankdarbiais, juostomis, plokštelėmis, įkalbėtomis juostomis arba kitais iš tėvynės atnešančiais ir Lietuvą primenančiais daiktais padėti, prašomi susisiekti šiuo adresu: Heimatstube Litauen, 576 Neheim-Huesten, Rathaus, West Germany.

KOSTAS BUTKUS

Tel. PR 8-2781 (778-2781)

TVOROS, LANGAI, DURYS,

STOGELIAI, RINOS,

APKALIMAI (Siding)

NORMAN BURSTEINAS, kailių kraituvė IR SIUVYKLA, 185 No. Wabash (kampas Wabash ir Lake Street), 2-as aukštas. Atidara kasdien 9 ryto iki 6 vak., pirm. ir ketv. iki 8 v. v., šešt. iki 4 val. ir kitu laiku susitarus tel. 263-5826 ir bute 677-8489 Kalbame lietuviškai